

LÄMPÖÄSSÄ Vmi 6 – 17 MAALÄMPÖPUMPPU

VOIKO ENÄÄ
HELPOMMIN
LÄMMITTÄÄ?

**KÄYTTÖ- ASENNUKSE- JA
HUOLTO-OPAS**

Esipuhe

Kiitämme luottamuksesta tuotteitamme kohtaan ja onnittelemme hyvän valinnan johdosta! Olette valinneet pitkäikäisen ja ympäristöystävällisen Lämpöässä-maalämpöjärjestelmän. Toivomme, että tulette nauttimaan Lämpöässän lämmöstä ja lämmityksen huolettomuudesta kymmeniä vuosia. On tärkeää, että tutustutte huolellisesti käyttö- ja huolto-ohjeisiin. Säilyttäkää tämä ohjekirja tulevaa käyttöä ja mahdollisia ongelmatilanteita varten.

Tämä käyttöohje koostuu kolmesta eri osasta, jotka on suunniteltu eri käyttäjäryhmiä silmälläpitäen. Käyttöohjeesta löytyy omat osionsa käyttäjille, asentajille sekä huoltohenkilöstölle. Lisäksi oppaassa on omana osanaan takuuehdot sekä tekniset tiedot ja kytkentäkaaviot.

Sisällysluettelo

KÄYTTÄJÄN OPAS	4	HUOLTO-OPAS	22
1. Turvallisuus	4	5. HUOLTO	22
2. Maalämpöjärjestelmän toiminta	4	5.1. Huolto ja hoito	22
2.1. Lämpöässä Vmi-mallin rakenne ja toimintaperiaate	4	5.2. Mahdollisia käytössä esiintyviä ongelmatilanteita	22
2.1.1. Lämmönkeruupiiri	5	5.3. Hälytykset	23
2.1.2. Kompressoriyksikkö	5	5.4. Huoltotoiminnot	23
2.1.3. Lämminvesivaraaja	6	5.4.1. Manuaalinen ohjaus	23
2.2. ÄssäCooling-viilennysjärjestelmä	6	5.4.2. Tulojen ja lähtöjen tilat	24
2.3. ÄssäSolar-aurinkolämpöjärjestelmä	6	5.4.3. Käyntitiedot	25
3. Laitteen käyttö	7	5.4.4. Lämmönjakopiirien määrä	25
3.1. Ohjausjärjestelmän toiminta	7	5.4.5. Käyttöveden lämpötilan rajoitus	25
3.2. Kosketusnäytön toiminta	7	5.4.6. Asentoventtiilien asetukset	25
3.3. Kellon ja pvm:n asetus	7	5.4.7. Osa-/täysteho	26
3.4. Pikatoiminnot	7	5.4.8. Vastuksien ohjaustapa	26
3.4.1. Huonelämpötilan muutos	8	5.4.9. Lämpötilamittarit	27
3.4.2. Huonelämpötilan muutos huonelämpötilan mittauksella (lisävaruste)	8	5.4.10. Ulkoinen hälytys	27
3.4.3. Käyttöveden tehostus	8	5.4.11. Pehmokäynnistimen hälytykset	27
3.4.4. Kotona/Poissa-toiminto	8	5.4.12. Tulistinkierron ohjaus	27
3.4.5. Mittaukset	9	5.4.13. Varaajan maksimirajat	27
3.4.6. Ajastustoiminto	9	5.4.14. Jäähdytys	28
3.4.7. Säätekäyrät	10	5.4.15. Tehdasasetusten palautus	28
3.4.8. Varaajan asetukset	10		
3.4.9. Lisävarusteet	10	TAKUUEHDOT	29
3.5. Valikkotoiminnot	10	6. TAKUUEHDOT	29
3.5.1. Varaajan asetukset	10	TEKNISET TIEDOT JA KYTKENTÄKAAVIOT	30
3.5.2. Säätekäyrät	11	7. TEKNISET TIEDOT	30
3.5.3. Muut asetusarvot	12	8. ENERGIAMERKINTÄ	32
3.5.4. Mittaukset	14	9. KYTKENTÄKAAVIOT	52
3.5.5. Lisävarusteet	15		
ASENTAJAN OPAS	16		
4. ASENNUSTYÖT	16		
4.1. Ennen asennusta	16		
4.1.1. Kuljetus	16		
4.1.2. Maalämpöpumpun sijoittaminen	16		
4.1.3. Pakkauksen avaaminen	16		
4.1.4. Tilantarve	16		
4.2. LVI-asennus	17		
4.2.1. Lämmönkeruupiirin ja täyttöryhmän asennus	17		
4.2.2. Lämmönkeruupiirin täyttö ja ilmaus	17		
4.2.3. Lämmönjako ja käyttövesiyhteet	18		
4.2.4. LVI tarkistuslista	19		
4.3. Sähköasennus ja ulkoiset anturoinnit	19		
4.3.1. Ulkoanturi	19		
4.3.2. Huoneanturi (lisävaruste)	20		
4.3.3. Virtavahti	20		
4.3.4. Sähköasentajan tarkistuslista	20		
4.4. Käyttöönotto	21		

KÄYTTÄJÄN OPAS

1. Turvallisuus

Lämpöässä-maalämpöjärjestelmän moitteettoman toiminnan takaamiseksi ja parhaan hyötysuhteen aikaansaamiseksi laitteisto on kuljetettava ja asennettava valmistajan ohjeiden mukaisesti. Asennustöiden päätteeksi on käytävä läpi tarkistuslista virheasennusten minimoimiseksi. Valmistaja ei vastaa väärin asennetun laitteiston rikkoutumisesta eikä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Lämpöässä-maalämpöjärjestelmän putki- ja sähköasennustöitä saa suorittaa vain asianmukaisen koulutuksen saanut henkilö. Asennuksessa mahdollisesti syntyvissä ongelmatilanteissa suosittelemme ottamaan yhteyttä jälleenmyyjään tai Lämpöässä-huollon puhelinneuvontaan.

Kosketusnäytöllä näkyvä virhesymboli osoittaa, että laitteessa on toimintahäiriö. Tämän painikkeen takaa löytyy tietoja toimintahäiriön syystä.

Tämän painikkeen takaa löytyy lisätietoa kosketusnäytön sivun tiedoista.

Laitteen tyyppikilpi löytyy valkoisen luukun takaa, ja tyyppikilpeen on merkitty laitteen sarjanumero.

Tällä maalämpöpumpulla on CE-merkintä.

2. Maalämpöjärjestelmän toiminta

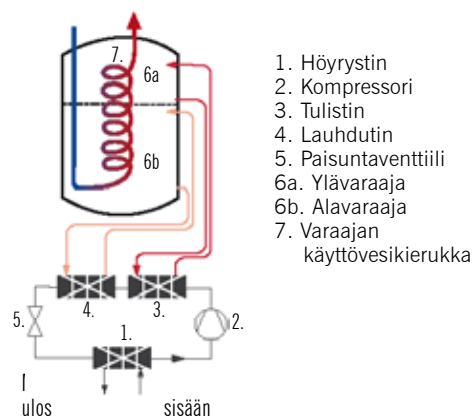
Maalämpöpumppu toimii lämmön siirtäjänä maaperästä, vesistöistä tai porakaivosta. Lämpöpumppu ja sen toimintaympäristö on kuvattu seuraavan sivun kuvassa. 100 % lämmitykseen tarvittavasta lämpöenergiasta Lämpöässä kerää luonnosta keskimäärin 75 %. Lämpöenergian keräämiseen tarvitaan noin 25 % sähköenergiaa laitteiston eri komponenttien käyttämiseen.

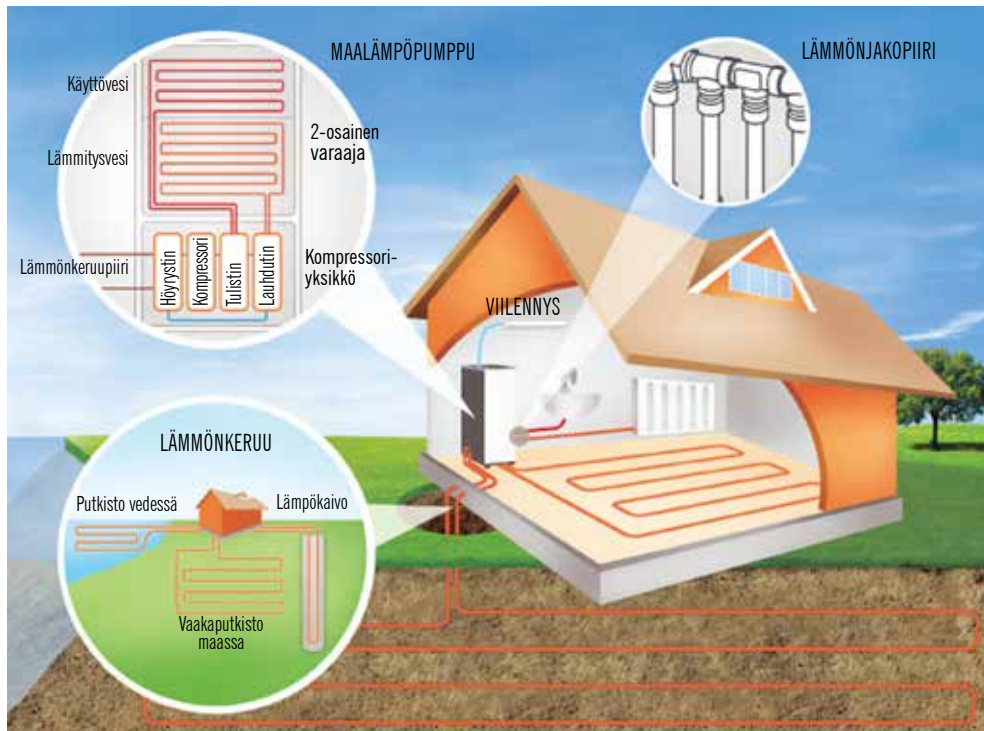
Maalämpöjärjestelmä koostuu lämmönkeruuputkistosta, sen sisällä kiertävästä vesi-etanoli-liuoksesta, sekä maalämpöpumppuyksiköstä. Maalämpöpumppuyksikkö koostuu sisäänrakennetusta lämminvesivaraajasta, kompressorista, lämmönvaihtimesta ja suljetusta kylmäainepiiristä eli kompressoriyksiköstä. Maapiirin lämmönkeruuliuos, kylmäaine ja lämmitysverkoston vesi eivät sekoitu keskenään prosessin missään vaiheessa. Lämpö siirretään liuoksesta toiseen levylämmönvaihtimilla.

2.1. Lämpöässä Vmi-mallin rakenne ja toimintaperiaate

Lämpöässä Vmi-malli soveltuu erityisesti uusien ja saneerattavien omakotitalojen ja vapaa-ajan asuntojen kokonaisvaltaiseksi lämmitysjärjestelmäksi sekä huoneistokohtaiseen lämmitykseen rivi- ja paritaloissa. Häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi kaikki Lämpöässä-maalämpöpumput ovat valmistajan toimesta valmiiksi koeajettu, säädetty ja testattu. Mikäli maalämpöpumppu on kytketty osatehoiseksi, esimerkiksi patteriverkoston korkean lämpötilavaatimuksen vuoksi, lämmitysverkosto on mitoitettava ja säädettävä niin, että palaavan veden lämpötila on aina alle +55 °C. Osatehoisuudella tarkoitetaan sitä, että sähkövarauksen annetaan mennä tarvittaessa päälle.

Lämpöässä Vmi-mallin toimintaperiaate ja pääkomponentit on esitetty alapuolella olevassa kuvassa. Lisäksi kuvaa on selitetty sanallisesti alaluvuissa 2.1.1-2.1.3.

2.1.1. Lämmönkeruupiiri

Maalämpölaitteisto kierrättää lämmönkeruupiirissä jäätymiseltä suojattua vesi-etanoli-liuosta, mikä kerää maaperään auringosta varastoitunutta lämpöenergiaa talteen. Lämmönkeruuputkistona käytetään porakaivoa tai maassa 1-1,2 metrin ja vesistöissä vähintään 3 metrin syvyyteen upotettua muoviputkea (PEM 40/10). Liuos lämpenee kierrossa muutaman asteen ja tuo lämpöenergian maalämpöpumpun HÖYRYSTIMELLE (1) eli lämmönvaihtimelle. Maaperästä höyrystimelle tulevan lämmönkeruunesteen lämpötila on noin 0°C. Talvella lämpötila voi olla alhaisempi ja kesällä korkeampi. Höyrystimessä lämmönkeruuliuoksen energia siirtyy lämpöpumpun sisällä kiertävälle matalapaineiselle kylmäaineelle. Tällöin kylmäaineneste muuttuu lämpöenergian avulla höyryksi.

2.1.2. Kompressoriyksikkö

Kylmäainehöyry siirtyy höyrystimeltä KOMPRESSORIIN (2), jossa se puristetaan korkeampaan paineeseen. Tästä seuraa voimakas lämpötilan nousu. Lämpöpumpun prosessissa kylmäaineen korkein lämpötila on kompressorin jälkeen yli 100 °C, jolloin kylmäainetta nimitetään kuumakaasuksi.

Kuuma kylmäaine siirtyy kompressorilta lämmönvaihtimille (lauhdutin ja tulistin), joiden kautta se luovuttaa lämpöenergiaa lämmitysveden VARAAJAAN (6). Varaajan lämpöä käytetään rakennuksen lämmitykseen ja lämpimän käyttöveden tuottamiseen. Kun kylmäainehöyrystä otetaan lämpöä, se saavuttaa pisteen, jossa höyry alkaa muuttua takaisin nesteeksi eli lauhtua. Piste on lähellä lämpötilaa, jota lämmitykseen tarvitaan (yleensä n. 35-55 °C). Koska kompressorista tuleva kylmäainekaasu on tyypillisesti 70-120 °C, se ensin jäähtyy ennen kuin se alkaa muuttua nesteeksi. Tässä jäähtymisessä vapautuvaa energiaa kutsutaan kuumaksi tulistusenergiaksi. Tulistusenergia voidaan hyödyntää tehokkaasti esimerkiksi käyttöveden loppukuumennuksessa ottamalla se talteen erillisessä lämmönvaihtimessa eli TULISTIMESSA (3).

Tulistimen jälkeen kylmäaine siirtyy LAUHDUTTIMEEN (4), jossa aine muuttuu höyrystä nesteeksi luovuttaessaan lämpöä lämmitysveden varaajaan ja siitä edelleen lämmitysverkostoon. Luovutettuaan lämpöenergiansa, kylmäaineneste siirtyy kuivaussuodattimen kautta PAISUNTAVENTTIILIIN (5), jossa kylmäainenesteen paine laskee ja uusi kiertäminen höyrystimestä voi alkaa.

KÄYTTÄJÄN OPAS

2.1.3. Lämminvesivaraaja

Lämpöässä Vmi hyödyntää huolella suunniteltua tulistustekniikkaa, jolla saadaan tuotettua edullisesti sekä lämmitys että lämmin käyttövesi. Maalämmön osuus lämmityksessä on pyritty saamaan mahdollisimman suureksi. Kaksiosainen, välipohjalla varustettu LÄMMITYSVEDEN VARAAJA (6) tehostaa tulistusenergian hyödyntämistä. Hyötysuhde pysyy korkeana, kun energiatehokkaassa tulistustekniikassa lämpöä siirretään varaajaan kahdessa vaiheessa kahdella eri lämmönsiirtimellä (lauhdutin ja tulistin). Lämminvesivaraajan vettä kierrätetään lämmönjakoputkistossa joko yhdessä tai kahdessa piirissä.

Varaajan yläosaa eli YLÄVARAAJAA (6a) lämmitetään tulistuksenpoistolämmönvaihtimen (tulistin 3) avulla kompressorista saatavalla erittäin kuumalla energialla. Kuuma tulistusenergia varataan käyttöveden loppukuumennusta varten. Ylävaraajasta voidaan tarvittaessa ottaa kuumaa energiaa myös lämmityspiiriin.

ALAVARAAJA (6b) varaa keskuslämmitykseen menevän lämpöenergian lauhduttimelta (4) lämmitysverkoston vaatimiin käyttövettä alhaisempiin lämpötiloihin. Varaajan lämpötilatasoja ohjaa säätökäyvä, jolloin peruslämmitystilanteessa varaajan lämpötila vaihtelee lämmitystarpeen mukaan. Tällöin järjestelmä on ns. kelluvalauhdutteinen. Lämmönjako voidaan toteuttaa vesikiertoisella lattialämmityksellä, vesipattereilla tai ilmalämmityksellä. Paras hyötysuhde saadaan lattialämmityksellä, sillä mitä alhaisempi on lämmön luovutuksen lämpötila, sitä parempi on hyötysuhde.

Käyttövesi lämpiää varaajan sisällä kulkevassa KIERUKASSA (7), joka on jaettu kahteen osaan. Käyttövesi esilämpenee varaajan alaosan kierukassa ja loppukuumennus tapahtuu varaajan yläosan kierukassa. Käyttöveteen tarvitaan yleensä kuumempaa lämpötilaa kuin lämmitykseen. Tulistustekniikan kaksivaiheisen lämmönluovutuksen ansiosta menovettä lämmittävä suurempi osa varaajasta voidaan pitää alhaisempana, kun käyttöveden loppukuumennus tapahtuu kuumemman ylävaraajan avulla. Tällöin prosessin toimintalämpötilat pysyvät mahdollisimman alhaisina, mikä parantaa järjestelmän vuosihyötysuhdetta.

2.2. ÄssäCooling-viilennysjärjestelmä

Lämmönkeruupiiriin voidaan asentaa passiivinen viilennysjärjestelmä, jolloin lämmönkeruupiiriin nestettä kierrätetään ylimääräisen lämmönvaihtimen läpi. Lämmönvaihdin luovuttaa viilennysenergian huoneilmaan. Tällaisia vaihtimia ovat mm. ilmanvaihtojärjestelmään asen-

nettava viilennyspatteri tai huonetilaan asennettava puhallinkonvektori. Lämpöässän tuotepereeseen kuuluu seinä- ja kattopuhallinyksiköt viilennystä varten ja ne sisältävät kytkentäpaketin. Passiivinen viilennys on edullinen tapa viilennyksen toteuttamiseen, sillä käyttökustannus muodostuu ainoastaan kiertovesipumpun ja jäähdytyspuhaltimen käytöstä. Vm-mallisarjan lämpöpumpuissa on tehdasasennettuna viilennysyhteet, mikä mahdollistaa vaivattoman asennuksen. Viilennysyhteet ovat varustettu sululla ja toisessa niistä on kytkentäpaketissa tulevan pumpun liitin valmiiksi asennettuna.

2.3. ÄssäSolar-aurinkolämpöjärjestelmä

Vmi-mallisen lämminvesivaraajan yläosassa on valmiiksi asennettu lisälämmitysyhteet. Nämä mahdollistavat aurinkolämpöjärjestelmän tai jonkun muun lisälämmitysjärjestelmän helpon kytkennän suoraan lämpöpumpun varaajaan.

Lämpöässän ÄssäSolar aurinkokeräimet toimivat korkealla hyötysuhteella. Näin ilmainen aurinkoenergia saadaan muutettua tehokkaasti sekä kiinteistön että käyttöveden lämmitykseen.

3. Laitteen käyttö

3.1. Ohjausjärjestelmän toiminta

Lämpöässä ÄssäControl on logiikkapohjainen ohjausjärjestelmä. Se huomioi entistä tarkemmin asunnon ja sen ympäristön olosuhteet. ÄssäControl-ohjausjärjestelmä säättää lämmitysverkoston menoveden lämpötilaa varaajan ja ulkolämpötilan mukaan seitsenpisteisellä säätökäyrällä, joten lämpötila huonetiloissa pysyy miellyttävän tasaisena ulkolämpötilojen vaihtelusta riippumatta.

Ohjausjärjestelmä ohjaa kytkennöistä riippuen 1-3 lämmönjakopiiriä tai 1-2 lämmönjakopiiriä ja käyttöveden lämpötilaa. ÄssäControl-ohjausjärjestelmän avulla voidaan ohjata myös maalämpöpumppuyksikön ulkopuolista lämmönlähdettä.

Tässä ohjekirjassa ovat sekä käyttäjän, että laitteiston asentajan ohjeet. Huoltotoiminnot ovat salasanalla suojattuja.

3.2. Kosketusnäytön toiminta

Koneen käynnistyessä näyttö on perustilassa, jolloin ÄssäControlin kaksisaisella etusivulla näkyvät pikatoiminnot (8 kpl), kellonaika, päivämäärä ja ulkolämpötila. Oikean alakulman nuolipainikkeilla pääsee liikkumaan kahden etusivun välillä. Vasemman yläkulman kuvakkeesta siirrytään Toiminnot-sivulle.

Etusivun ensimmäisellä sivulla pikatoiminnoista ovat huonelämpötilan muutos, käyttöveden tehostus, kotona/poissa-toiminto ja mittaukset.

Etusivun toisella sivulla pikatoiminnoista ovat ajastustoiminnot, säätökäyrien asetusarvot, varaajan asetusarvot ja lisävarusteet

Etusivulle palataan näytön vasemmassa alakulmassa olevasta painikkeesta. Edelliselle sivulle palataan näytön oikeassa alakulmassa olevasta nuolipainikkeesta. Oikean yläkulman i-painikkeesta avautuu ohjesivu. Toimintahäiriössä yläpalkkiin ilmestyy hälytyspainike, jonka kautta pääsee näkemään aktiiviset hälytykset. Hälytykset kuvataan tarkemmin luvussa 5.3.

3.3. Kellon ja pvm:n asetus

Kellonaikaa ja päivämäärää voidaan säätää etusivulla painamalla sivun yläosassa olevaa kellonaikaa/päivämäärää.

3.4. Pikatoiminnot

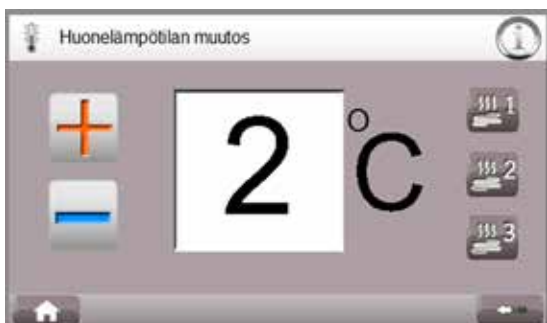
Yleisimmin tarvittavista toiminnoista on käytön helpottamiseksi tehty pikatoimintoja. Jokaiseen pikatoimintoon päästään etusivujen painikkeilla.

KÄYTTÄJÄN OPAS

3.4.1. Huonelämpötilan muutos

Lämmönjakopiirin/piirien lämpökäyrän asetusta voidaan muuttaa pika-toiminnon avulla sivulla Huonelämpötilan muutos, jolloin huonelämpötila joko nousee tai laskee. Asetusta voidaan muuttaa välillä -3°C ... $+3^{\circ}\text{C}$ plus- ja miinus-painikkeilla. Huonelämpötilan muutos -toiminto on tarkoitettu hetkellistä lämpötilan nostoa varten. Painikkeilla LJ1, LJ2 (lisävaruste) ja LJ3 (lisävaruste) valitaan lämmönjakopiirit, joihin muutos halutaan. Palautus alkuperäiseen tapahtuu muuttamalla arvoksi 0°C . Alkuperäinen lämmityskäyrä ja tällä toiminnolla korjattu lämmityskäyrä näkyvät Lämmönsäätökäyrä-sivuilla.

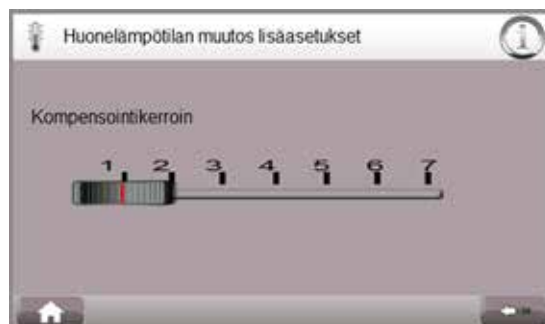
3.4.2. Huonelämpötilan muutos huonelämpötilan mittauksella (lisävaruste)

Lisävarusteena laitteistoon voi hankkia huonelämpötilamittaus-toiminnon. Tällöin etusivulla näkyy myös huonetilan lämpötila ja huonelämpötilan muutos -sivu sisältää tiedon nykyisestä huonelämpötilasta ja tavoitellusta huonelämpötilasta. Nyt huonelämpötilan muutos tapahtuu vertaamalla haluttua lämpötilaa ja sen hetkistä huonetilan lämpötilaa.

Muuttamalla haluttua lämpötilaa suuremmaksi tai pienemmäksi kuin sen hetkinen huonelämpötila, laite säättää lämpökäyrää haluttuun suuntaan. Painikkeilla LJ1, LJ2 (lisävaruste) ja LJ3 (lisävaruste) valitaan lämmönjakopiirit, joihin muutos halutaan.

Huonelämpötilan muutos -toiminnon nopeutta voidaan vahvistaa 1...7 kertaiseksi kompensoinnilla. Kompensointitoiminto löytyy huonelämpötilan lisäasetuksista, jonne pääsee painamalla sivun alaosassa keskellä olevaa painiketta. Kompensointiarvolla 7 muutos on seitsemän kertaa nopeampi kuin arvolla 1. Suuri kompensointiarvo saattaa aiheuttaa huonelämpötilan heilahtelua.

3.4.3. Käyttöveden tehostus

Varaaja voidaan asettaa toimimaan maksimilämmöllä hetkellistä tarvetta varten, esim. kun lämpimän käyttöveden tarve kasvaa isommalla ryhmällä saunottaessa. Käyttöveden tehostus kytetään päälle painamalla Max-painiketta. Laite palautetaan normaalitilaan painamalla Eco-painiketta. Käyttöveden tehostuksen toiminta-aika (1...24h) valitaan plus- ja miinus-painikkeilla.

3.4.4. Kotona/Poissa-toiminto

Kotona/poissa-pikatoimintoa voi käyttää esimerkiksi pidemmän loma-ajan aikana säästämään energiaa. Poissa-toiminto muuttaa lämmönjakopiirien ja varaajan lämpötilaa asetetuksi valittuun päivämäärään ja kellonaikaan saakka, jonka päätyttyä alkuperäiset asetusarvot palaavat automaattisesti normaalitilaan eli Kotona-toiminnolle.

Laitteisto on normaalitilassa Kotona-asennossa. Poissa-toiminto aktivoidaan painamalla poissa-painiketta, jonka jälkeen asetetaan paluupäivämäärä ja ajankohta, jolloin laitteisto palaa Kotona-tilaan (oletusarvo 24h). Samalla määritetään huone- ja varaajalämpötilojen muutokset. Paluu-arvoksi voidaan määrittää esim. lomamatkalta paluupäivää edeltävän päivän, jolloin lämpötilat ehtivät nousta normaalilukemiin kotiinpaluupäiväksi.

Huonelämpötilan muutos kohtaan asetetaan haluttu lämmönjakopiirin lämpötilan muutos, joka voi olla välillä $-10^{\circ}\text{C} \dots +10^{\circ}\text{C}$. Varaajan muutos kohtaan asetetaan varaajan lämpötilaan haluttu lämpötilan muutos. Sääto vaikuttaa käyttöveden lämpötilaan. Muutos voi olla välillä $-10^{\circ}\text{C} \dots +10^{\circ}\text{C}$. Jos jompaa kumpaa lämpötilan muutosta ei haluta tehdä, sen arvoksi jätetään 0°C . Esim. lomamatkalle lähdeettäessä molempia arvoja voidaan laskea noin 5 astetta asettamalla lämpötilan ja varaajan muutos kohtiin -5°C .

Päättymispäivämäärän tai -ajan täytyy olla suurempi kuin reaaliaika, jotta toiminto voidaan aktivoida. Mikäli päättymispäiväksi asetetaan mennyt aika, asetusarvoksi muuttuu Kotona, eikä Poissa-asetusta voida aktivoida.

3.4.5. Mittaukset

Tästä pikalinkistä pääsee siirtymään **Mittaukset**-valikkoon, josta kerrotaan lisää valikkotoiminnot kappaleessa.

3.4.6. Ajastustoiminto

Ajastustoimintoa voidaan hyödyntää esim. vapaa-ajan asunnoissa tai yösaikokohteissa, joissa lämpötilatasoja halutaan muuttaa viikonpäiväkohtaisesti. Kerran asetetut arvot tallentuvat muistiin ja niitä voidaan muuttaa tarpeen mukaan. Ajastustoiminto aktivoidaan tai poistetaan käytöstä **Ajastustoiminnot**-pikatoiminnolla.

Ajastustoiminnot-sivulla valitaan ajastuskohde (varaaja tai lämmönjakopiiri) sekä ajastustoiminto päälle/pois.

Alasivuilla valitaan viikonpäivät, jolloin halutaan muuttaa ajastuskohteen lämpötilaa. Sivulla asetetaan lämpötilanmuutoksen alkamisen ja loppu-

KÄYTTÄJÄN OPAS

misen kellonajat (täysinä tunteina) viikonpäiväkohtaisesti, sekä muutos asteina. Lämpötilanmuutos voi olla -10...+10°C välillä.

LJ1 ajastus

	Alkaa	Loppuu	Muutos	Tila
Maanantai	6	15	-6	●
Tiistai	6	15	-6	●
Keskiviikko	7	16	-5	●
Torstai	7	16	-5	●
Perjantai	8	14	-3	●
Lauantai	0	0	0	●
Sunnuntai	0	0	0	●

Ajastuksen viimeisenä sarakkeena on ajastuksen tilaa kuvaava symboli. Valkoinen symboli tarkoittaa, että viikonpäivälle ei ole ajastusta. Keltainen symboli tarkoittaa, että ajastuksen kellonaika ja lämpötila on asetettu, mutta ajastustoiminto ei ole päällä. Vihreä symboli tarkoittaa, että ajastuksen kellonaika ja lämpötila on asetettu ja ajastustoiminto on päällä.

3.4.7. Säätokäyrät

Tästä pikalinkistä pääsee siirtymään **Säätokäyrät**-valikkoon, josta kerrotaan lisää valikkotoiminnot-kappaleessa (3.5.2.).

3.4.8. Varaajan asetukset

Tästä pikalinkistä pääsee siirtymään **Varaajan asetukset**-valikkoon, josta kerrotaan lisää Valikkotoiminnot-kappaleessa.

3.4.9. Lisävarusteet

Tästä pikalinkistä pääsee siirtymään **Lisävarusteet**-valikkoon, josta kerrotaan lisää valikkotoiminnot-kappaleessa

3.5. Valikkotoiminnot

Valikko-toimintoihin päästään käsiksi painamalla perusnäytöllä Valikko-painiketta.

3.5.1. Varaajan asetukset

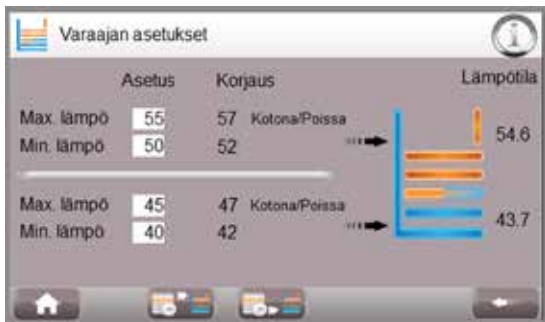
Varaajan asetusarvoilla säädetään varaajan ylä- ja alaosan lämpötilarajat vastaamaan kohteen lämpimän veden kulutusta. Laitteisto on varustettu

KÄYTTÄJÄN OPAS

toiminnoilla, joka nostaa automaattisesti varaajan lämpötilaa, jos lämmönjakopiirin säätökäyrät asetetaan yli varaajan lämpötilan. Varaajan alaosan tehdasetukset ovat 40 (min) ja 45 (max). Varaajan yläosan tehdasetukset ovat 50°C (min) ja 55°C (max).

Min- ja Max-arvojen ero voi olla 2...10°C. Varaajan ylä- ja alaosan suurin sallittu lämpötilan asetusarvo on täystehoissa maalämpöpumpussa 60°C ja osatehoissa maalämpöpumpussa alavaraajassa 60°C ja ylävaraajassa 85°C.

Korjaus-arvo osoittaa lämpötilan, joka on korjattu Ajastustoiminnoilla, Kotona/Poissa -toiminnoilla, Käyttöveden tehostus -toiminnoilla tai automaattisella lämmönjakopiirin korjauksella.

Varaajan lämpötila on määräävä tekijä kompressorin käynnistymisessä ja pysähtymisessä. Minimiarvo määrittää kompressorin käynnistymisen halutussa varaajan lämpötilassa. Maksimiarvo määrittää kompressorin pysähtymisen halutussa varaajan lämpötilassa.

Varaaja lämmitetään ensisijaisesti kompressorin avulla. Mikäli haluttua lämpötilaa ei saavuteta tietyssä ajassa (1...24 h), on oletettavaa, että kompressorin toiminnassa on jokin ongelma ja kompressorin kytkeytyä pois päältä. Tällöin varaajan lämmitys tapahtuu sähkövastuksella. Toiminnon tehdasetusarvo on 12 h. Sähkövastuksen päälle kytkeytyminen aiheuttaa käyttöpaneelin näytölle seuraavan hälytyksen: Varaajan lämpötilaa ei saavutettu asetettuna aikana. Sähkövastus kytkeytyi päälle. Ajan määrittämisestä lisää valikossa Asetusarvot.

Maalämpöpumpun hyötysuhde vuotuisella ajanjaksolla saadaan mahdollisimman korkeaksi, kun varaajan lämpötila pidetään mahdollisimman alhaisessa lämpötilassa. Pääsääntönä on, että varaajan asetusarvot pidetään mahdollisimman alhaalla vuotuisen hyötysuhteen saavuttaessa tällöin parhaan tuloksen.

LÄMPÖÄSSÄ

Talvikautena varaajan alaosan lämpötila säätyy menoveden mukaan. Varaajan yläosan lämpötila nousee pitkän käyntijakson jälkeen ja raja-arvo kompressorin käynnille on 90°C. Tämä johtuu tulistusominaisuuksista varaajarakenteesta. Tämän vuoksi voidaan käyttää lämpimän käyttöveden lämpötilan rajoitus -toimintoa (lisävaruste), jotta vältetään mahdollisilta kuumen veden aiheuttamilta vaaroilta. Kompressorin ohjaus tapahtuu pääsääntöisesti varaajan alaosan minimin mukaan.

Kesäkautena, kun lämmityksen tarvetta ei ole lainkaan (poikkeuksena kosteat tilat), kompressorin käy harvoin ja tulistuslämpöä tulee vähemmän käyttöveden kuumennukseen. Tällöin varaajan yläosan ja alaosan lämpötilat ovat lähellä toisiaan.

3.5.2. Säätökäyrät

Lämmönjakopiirejä (LJ) ohjataan seitsemänpisteisellä säätökäyrällä. Ohjausjärjestelmä ohjaa kytkennöistä riippuen 1-3 lämmönjakopiiriä tai 1-2 lämmönjakopiiriä ja käyttöveden lämpötilaa. LJ2, LJ3 ja käyttöveden lämpötilan rajoitus ovat lisävarusteita. **Säätökäyrät**-valikossa kaikkien lämmönjakopiirien arvoja voidaan muuttaa erikseen vastaamaan lämmitysveden lämpötilaa (menovesi) tietyssä ulkolämpötilassa.

Lattialämmityksen säätökäyräesimerkki (tehdasetus) °C

Ulkolämpötila	-20	-13	-7	0	+7	+13	+20
Lämmitysveden lämpötila	+32	+31	+29	+27	+25	+23	+21

Patterilämmityksen säätökäyräesimerkki °C

Ulkolämpötila	-20	-13	-7	0	+7	+13	+20
Lämmitysveden lämpötila	+53	+48	+42	+36	+30	+25	+21

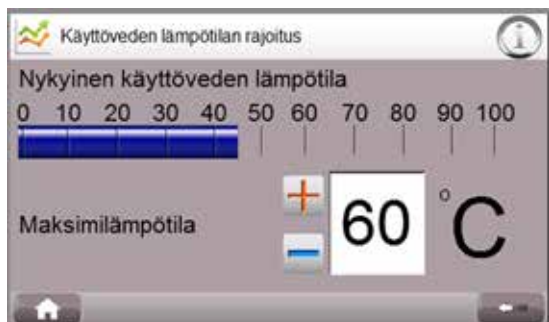
Tehdasasetuksena oleva säätökäyrä sopii lattialämmitykseen. Säätökäyrän arvoja kannattaa tarkentaa ensimmäisen vuoden aikana ja niitä voi muuttaa esim. seuraavasti: Jos huonelämpötila tuntuu liian kylmältä ulkolämpötilan ollessa -10°C, voi menoveden asetusarvoa nostaa hie- man ulkolämpötilan pisteissä -13°C ja -7°C. Seuraa muutoksen vaiku-

KÄYTTÄJÄN OPAS

tusta huonelämpötilaan vähintään vuorokausi ennen seuraavaa säätökäyrän asetusarvon muutosta. Kotona/Poissa- tai Ajastustoiminnon aiheuttama lämpötilan korjaus näkyy alimmalla rivillä.

Käyttöveden maksimilämpötilaa voidaan rajoittaa muuttamalla Käyttöveden lämpötilan rajoitus -arvoa välillä 0...90°C (tehdasasetus 55°C).

3.5.3. Muut asetusarvot

Muut asetusarvot -valikossa voidaan määritellä lämmönjakopiirin menoveden maksimi- ja minimiarvot piirikohtaisesti ja varolaitevastuksen päällekytkeytymisaika.

3.5.3.1. Kielivalinnat

Kielivalinta-valikossa voidaan valita käyttöliittymän kieleksi suomi, ruotsi ja englanti.

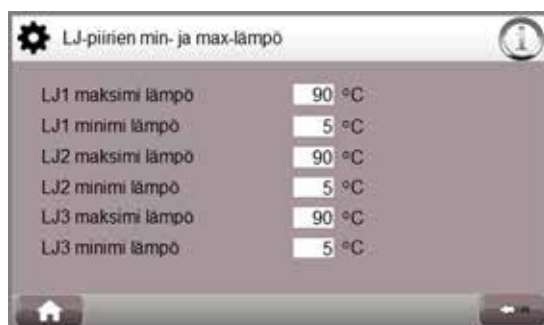
3.5.3.2. Näytön asetukset

Näytön asetukset -sivulla voi säätää näytön kirkkauden ja näytön sammumisajan.

3.5.3.3. LJ-piirien min- ja max-lämpö

Asetusarvoina ovat minimiarvoissa alimmat ja maksimiarvoissa ylimmät mahdolliset arvot. Lämmönjakopiirit 2 ja 3 ovat lisävarusteita.

Tehdasasetukset lämmönjakopiirien osalta ovat:

Asetusarvo ja asetusalue	Merkitys	Tehdasasetus
Menovesi1 max 0...90 °C	Lämmönjakopiiri 1:n lämmitysveden menoveden maksimiarvo.	60°C
Menovesi1 min 0...90 °C	Lämmönjakopiiri 1:n lämmitysveden menoveden minimiarvo.	5°C
Menovesi2 max 0...90 °C	Lämmönjakopiiri 2:n lämmitysveden menoveden maksimiarvo.	60°C
Menovesi2 min 0...90 °C	Lämmönjakopiiri 2:n lämmitysveden menoveden minimiarvo.	5°C
Menovesi3 max 0...90 °C	Lämmönjakopiiri 3:n lämmitysveden menoveden maksimiarvo.	60°C
Menovesi3 min 0...90 °C	Lämmönjakopiiri 3:n lämmitysveden menoveden minimiarvo.	5°C

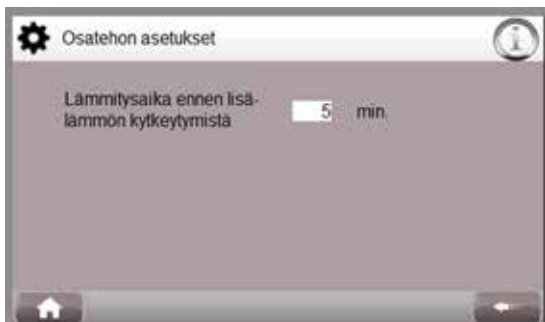
3.5.3.4. Varolaitteen asetukset (täysteholaitteissa)

Tällä sivulla määritellään varolaitteistuksen päällekytkeytymisaika, mikäli haluttua varaajan lämpötilaa ei saavuteta kompressorin avulla asetetussa ajassa 0...24 tuntia (tehdasasetus 12 tuntia). Asetus on käytössä vain täystehojärjestelmässä.

3.5.3.5. Osatehon asetukset (osateholaitteissa)

Osatehoisessa järjestelmässä vastuksen päälläolo sallitaan yhtäaikaaisesti kompressorin kanssa. Osatehon asetukset -valikossa voidaan asettaa lämmitysaika ennen lisälämmön kytkeytymistä.

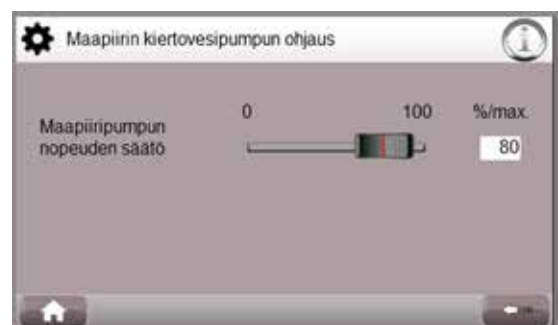
3.5.3.6. Kesätoiminnot

Tällä toiminnolla pysäytetään lämmönjakopiirin kiertovesipumput kesäksi energian säästämiseksi. Valikosta valitaan kuukaudet jolloin toiminto on käytössä, sekä lämpötila jonka alapuolella kiertovesipumput käynnistyvät. Kiertovesipumppujen jumiutumisen estämiseksi pumput käynnistyvät automaattisesti kerran viikossa 30 sekunnin ajaksi. Valikosta valitaan lämmönjakopiirit joihin Kesätoiminto vaikuttaa. LJ-piirin voi jättää koko kesäksi toimintaan, mikäli sillä ohjataan esim. kylpyhuonetiloja.

3.5.3.7. Maapiirin kiertovesipumpun ohjaus

Laitteen käyttöönoton yhteydessä voidaan säätää maapiirin nestekierron virtausnopeutta. Asetuksen ollessa 100% virtausnopeus on suurin mahdollinen. Asetuksen ollessa 1% virtausnopeus on pienin mahdollinen. Kiertovesipumppu on pysähdyksissä asetuksella 0%. Tehdasasetus on 90%.

3.5.3.8. Vapaajäähdytys (lisävaruste)

Lämpöpumpun lämmönkeruupiiriin voidaan asentaa jäähdytysjärjestelmä, jolloin nestettä kierrätetään kiinteistöön asennettavassa jäähdytyspiirissä kiertovesipumpun avulla. Mikäli järjestelmään on asennettu huoneanturi, jäähdytyspiirin lämpötila säätyy automaattisesti haluttuun

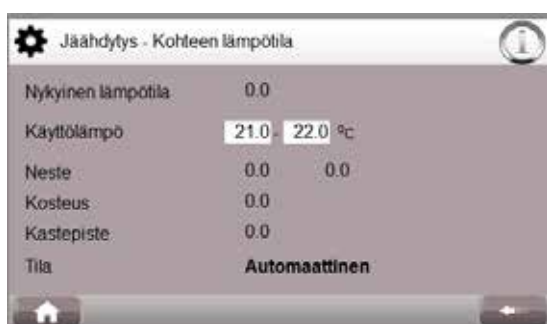

KÄYTTÄJÄN OPAS

huonelämpötilaan. Ilman asennettua huoneanturia järjestelmä jäähdyttää aina maksimiteholla. Vapaajäähdytys on energiatehokas tapa jäähdyttää kiinteistöä, sillä käyttökustannus muodostuu vain kiertovesipumpun ja jäähdytysyksikön puhaltimen energiankulutuksesta.

Jäähdytystoiminnon asetusarvoja muokataan Muut asetusarvot -valikon kuvakkeesta Jäähdytys, kun Jäähdytys-lisvaruste on hankittu. Jäähdytysjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä jäähdytyksen ohjaustapa määritetään huoltovalikossa. Huoltovalikosta valittavissa on ohjaustavat: Huonelämpö, Ulkoinen ja Manuaalinen.

Huonelämpöohjaus

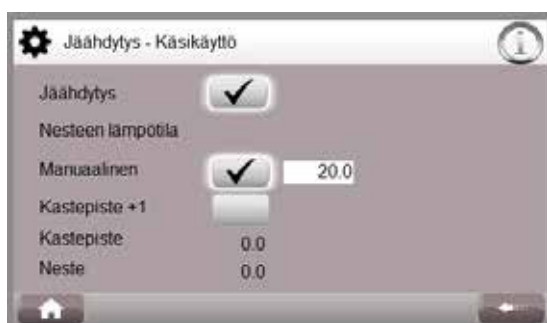

Huonelämpötila-valikossa säädetään jäähdytyksen toiminta-alue, minkä sisällä jäähdytysjärjestelmä on käynnissä. Lisäksi valikossa näkyy vallitseva huonelämpötila, jäähdytysnesteen lämpötila, ilmankosteus ja kastepisteen arvo, sekä järjestelmän tilatieto (lämmitys/jäähdytys/sammutettu).

Ulkoinen ohjaus

Ohjaustavan ollessa Ulkoinen, jäähdytystä ohjataan ulkopuolisella termostaatilla, joka kytketään sähkökaavion mukaisesti.

Manuaalinen ohjaus

Ohjaustavan ollessa Manuaalinen, voidaan tästä valikosta kytkeä jäähdytys aktiiviseksi. Järjestelmä pyrkii pitämään jäähdytysnesteen lämpötilan minimissään yhden asteen kastepisteen yläpuolella. Valikosta voidaan määrittää jäähdytysnesteen lämpötila vakioksi, jolloin kastepisteen vaikutusta ei huomioida.

3.5.4. Mittaukset

Maalämpöpumpun toimintaa voidaan seurata useiden eri mittaustietojen avulla. **Mittaukset**-sivujen välillä liikutaan alapalkissa olevan sivunumeroinnin avulla. Mittaukset-näytön arvot kuvaavat lämpöpumpun toimintaa eri olosuhteissa, eikä sivun arvoja voi muuttaa. Vasemman puoleinen sarake kertoo mittausten tämänhetkiset arvot ja oikean puoleinen sarake vastaavat asetusarvot. Selattavia arvoja ovat kaikkien antureiden mittaukset, kompressorien käyntiajat ja sähkövastuksen päälläoloaika.

Mittaukset			
Tämänhetkiset arvot	°C	Asetusarvot °C	Vastuksien käyntiajat
Ulkolämpötila	23.4		
Varaajan yläosa	53.7	50 - 55	
Varaajan alaosa	46.9	45 - 50	R1 00101
Menovesi LJ1	46.4	47	R2 00001
Menovesi LJ2	30.2	30	R3 00001
Käyttövesi	45.9	43	R4 00001
Huonelämpötila	21.1	20	

Laitte #1 Mittaukset	
Kompressorin #1	
Käyntiaika	34561 17 min
Kuumakaasu	23.4 °C
Tuloliuos	13.5 °C
Menoliuos	13.5 °C

KÄYTTÄJÄN OPAS

3.5.5. Lisävarusteet

Lisävarusteet-sivulla näkyvät vakiotoimituksen lisäksi kaikki hankitut lisätoiminnot.

Mahdollisia lisävarusteita ovat:

	Lisävaruste	Toiminnosta lisää kappaleessa
1.	Lämmönjakopiiri 2	Säätökäyrät, Ajastustoiminnot
2.	Lämmönjakopiiri 3 tai Käyttöveden lämpötilan rajoitus	Säätökäyrät, Ajastustoiminnot Säätökäyrät
3.	Huonelämpötilan mittaus	Pikatoiminnot, Säätökäyrät
4.	Vapaajäähdytys	Muut asetusarvot

ASENTAJAN OPAS

4. ASENNUSTYÖT

4.1. Ennen asennusta

Lämpöässä asennuksessa suoritettavia putkiasennustöitä saa tehdä vain asiaankuuluvan koulutuksen saanut henkilö. Laitteisto on asennettava annettujen ohjeiden mukaan ja asennustöiden päätteeksi on käytävä läpi tarkistuslista virheasennusten minimoimiseksi. Valmistaja ei vastaa väärin asennetun laitteiston rikkoutumisesta, eikä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Tarkista, että

- kaikki tarvittavat letkut ja anturit ovat toimituksessa mukana
- maalämpöpumppu on sijoitettu oikein paikalleen
- maalämpöpumpun katolla olevat yhteydet ovat vahingoittumattomia
- pääsulakkeen ja maalämpöpumpun sulakekoko on oikea (kts. tekniset tiedot)
- maapiirin keruuputkisto ja syöttöputkisto on asennettu asianmukaisesti

4.1.1. Kuljetus

Lämpöässä-maalämpöpumppu on kuljetettava aina pystyasennossa. Mikäli laitteistoa on kallistettava esim. oviaukon kohdalla, suurin sallittava kallistuskulma on 45 °. Muussa tapauksessa koneen kylmäyksikkö on irrotettava kallistuksen ajaksi. Laitteisto voidaan siirtää esim. haarukkanostimella laitteen alta. Nostettavan laitteen alle meneminen on ehdottomasti kielletty!

Maalämpöpumpun alla on ruuveilla kiinnitetty kuljetusaikainen alusta. Maalämpöpumpun tarvikkeipaketissa toimitetaan säätöjalkat, jotka kierretään laitteen pohjaan (kts. kuva). Tämän jälkeen

puiset kuljetusalustat sekä alustassa olevat ruuvit (4 kpl) irrotetaan. Poista kuljetusalusta nostamalla laitetta esim. haarukkanostimen avulla.

4.1.2. Maalämpöpumpun sijoittaminen

Lämpöässä-maalämpöpumppu suositellaan sijoitettavaksi lattiakaivolla varustettuun lämpimään tilaan. Asennusvaiheessa, maapiirin täytön yhteydessä, vesi-etanoliseosta saattaa roiskua lattialle. Tilan ei tarvitse olla paloeristetty. Laitteiston yläpuolelle on hyvä varata noin 30 cm asennustila. Tarkemmat tilavaatimukset esisuunnitteluohjeessa <http://www.lampoassa.fi/fi/materiaalipankki>.

Lattian tulee kestää täysinäisellä vesivaraajalla varustetun maalämpöpumpun paino (=omapaino + 500 kg). Lattian tulee myös olla riittävän tasainen, sillä maalämpöpumppu on asennettava mahdollisimman vaakasuoraan. Lopulliset säädöt voidaan tehdä laitteen alla olevilla säätöjaloilla.

4.1.3. Pakkauksen avaaminen

Poista tuotteen ympärillä oleva suojakelmu ja kulmapehmikkeet. Tarkista, ettei pumppu ole kärsinyt kuljetusvaurioista. Mikäli pumpun löytyy vaurioita, asiasta on heti ilmoitettava pumpun toimittaneeseen kuljetusyhtiöön.

Tarkista heti myös toimituksen sisältö. Lämpöässä Vmi-mallin varustepaketti sisältää seuraavat osat:

- 2 x taipuisa maapiirin letku (noin 600 mm)
- ulkoanturi
- 4 x säätöjalka
- sulkuventtiili 1"

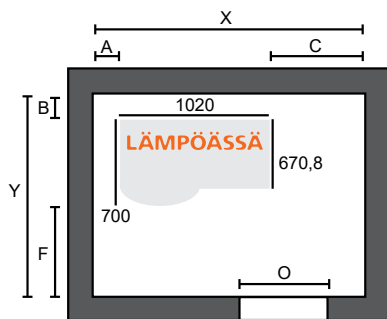
Ota viiden päivän kuluessa yhteyttä laitteiston jälleenmyyjään, mikäli kaikki tilauksessa mainitut lisätarvikkeet eivät ole toimituksessa mukana.

4.1.4. Tilantarve

Lämpöässä Vmi-maalämpöpumpun voi vapaasti sijoittaa tekniseen tilaan tai kodinhoitohuoneeseen. Koneelle ei tarvitse varata juurikaan sen ulkomittoja suurempaa lattiapinta-alaa. Laitteen kyljessä oleville maapiirin yhteille on varattava asennustilaa noin 50-60 cm. Laitteen mahdollisia huoltotoimenpiteitä ajatellen maalämpöpumpun etupuolella tulee olla vapaata tilaa noin 70 cm.

Lämpöässä Vmi -maalämpöpumpun minimikorkeus säätöjalkojen kanssa on 183 cm. Kuljetusalusta lisää korkeutta noin 8 cm. Koneen päällä oleville yhteille on varattava tilaa n. 30 cm. Tämä on hyvä ottaa huomioon, kun sijoitetaan laitteistoa matalaan tilaan, kuten esim. kellarin.

Vmi 6 - 17 tilantarve (mm)	
A	50
B	50
C	500
O	700
X	1570
F	700
Y	1420

4.2. LVI-asennus

4.2.1. Lämmönkeruupiirin ja täyttöryhmän asennus

Maalämpöpumpun oikeassa kyljessä on läpivientikohdat lämmönkeruupiirin letkuille. Asenna tarvikepaketissa mukana olevat lämmönkeruuputkiston taipuisat meno (1) ja paluu (2) letkut paikoilleen. Kts. kuva. Taaemman letkun päähän kiinnitetään sulkuventtiili, joka tulee mukana tarvikepaketissa. Letkut ja liitokset on eristettävä huolella.

Mikäli maalämpöpumppuun kytketään maalämpöpumppua ylempänä sijaitseva viilennyslaitteisto, on järjestelmään lisättävä kalvopaisunta-astia. Tällöin järjestelmän korkeimpaan kohtaan asennetaan ilmausyhde ja täyttöpulpo poistetaan käytöstä sulkemalla sen alapuolella oleva sulkuventtiili.

4.2.2. Lämmönkeruupiirin täyttö ja ilmaus

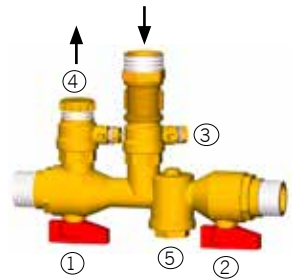
Maapiirin täytössä ja ilmauksessa tarvittavat tarvikkeet:

- sekoitusastia, 60 litraa
- suodattimella varustettu uppopumppu, nostokorkeus noin 30 m
- vesi-etanoliseos (1:1), minkä pakkasenkesto on -16 C astetta
- 2 x kudosletku 1", pituus n. 3 m
- 2 x liitoskappale 1/2" (sisäkierre)

TYÖVAIHEET

Tarkista, että maapiiri on oikein kytketty.

1. avaa täyttöventtiiliryhmää suojaava styrox-pakkaus
2. irrota paisunta-astia etummaisesta palloventtiilistä
3. täyttöventtiiliryhmän etummaisena oleva sulkuventtiili (2) tulee olla aina auki
4. asenna kudosletku uppopumpulta täyttöventtiiliryhmän etummaiseen palloventtiiliin (3) ja avaa venttiili

5. asenna kudosletku täyttöventtiiliryhmän taaempana olevasta palloventtiilistä (4) täyttöastiastaan ja avaa venttiili

HUOM! Virtaussuunta oltava oikea, koska kierto on asennettu takaiskuventtiili viilennyskierron yhteiden väliin.

6. täytä astia vesi-etanoli-seoksella (sekoitussuhde 1:1)
7. Poista ilma täytöletkuista käynnistämällä uppopumppu ja pitämällä venttiili (1) auki. Kun ilma on poistunut, sulje venttiili (1), jolloin liuos alkaa kiertää varsinaisen maapiirin kautta.
8. Lisää nestettä kunnes putkisto on täynnä. Voit käyttää ilmauksessa apuna laitteen omaa liuospumppua nestekierron nopeuttamiseksi.
  - Tarkista, että moottorinsuojakytkin (QM1) ei ole päällä.
  - Käännä pääkytkin (Q1) ja ohjausvirtakytkin (F10) on-asentoon.
  - Maapiirin pumpun pakko-ohjaus voidaan käynnistää Ässä Controlin huoltovalikon kohdasta manuaalinen ohjaus seuraavasti: manuaalinen ohjaus päälle ja maapiiri 1 päälle.

HUOM! Mikäli käytät ilmauksessa apuna laitteen omaa liuospumppua, tarkista että erillisen uppopumpun virtaussuunta on aina sama, kuin laitteen oman liuospumppuun virtaussuunta.

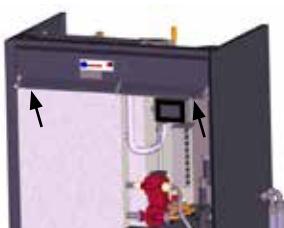
9. Anna uppopumpun käydä kunnes neste on kirkasta, eikä putkistosta kuulu lorinaa. **HUOM!** Yleensä ilmaus kestää useita tunteja, jolloin varmistetaan, että ilma varmasti on poistunut järjestelmästä, eikä aiheuta heti käyntihäiriöitä. Verkostoon ei jätetä painetta! Poista mahdollinen ilma höyrystimestä maapiirin ja höyrystimen välissä olevan putken ilmausyhteestä.
10. Kun ilmaus on suoritettu, otetaan manuaalinen ohjaus -toiminto pois päältä.
11. avaa täyttöventtiiliryhmän taaempana oleva sulkuventtiili (1)

12. sulje molemmat palloventtiilit (3) ja (4)
13. irrota täyttöletkut
14. kiinnitä paisunta-astia takaisin paikoilleen täyttö-venttiiliryhmän etummaisena olevaan palloventtiiliin (3)
15. poista paisunta-astia päällä oleva varoventtiili
16. täytä 3/4 paisunta-astia vesi-etanoli-seoksella
17. kiinnitä varoventtiili paisunta-astiaan
18. avaa täyttöventtiiliryhmän etummaisena oleva sulkuventtiili (3)
19. Irrota ja puhdista mudanerottimen verkkosiivilä (5) tarvittaessa useamman kerran. Punakahvaiset venttiilit (1) ja (2) sekä täyttöpullon alapuolella oleva venttiili oltava kiinni-asennossa, jotta nesteet eivät tule ulos.

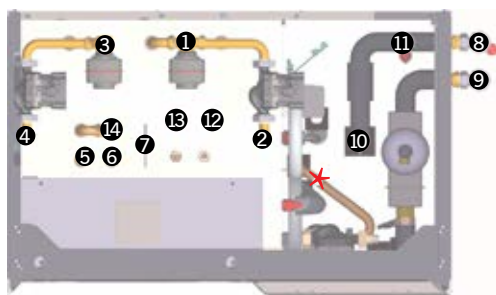
Täyttö ja ilmaus on nyt suoritettu.

4.2.3. Lämmönjako ja käyttövesiyhteet

Poista kruunupelti maalämpöpumpun yläosasta asennustöiden ajaksi irrottamalla ruuvit (2 kpl) vireisen kuvan mukaan. Vedä kruunupeltiä suoraan eteenpäin ja nosta se pois lämpöpumpun päältä. Kytke lämmönjako- ja käyttövesiyhteet alla olevan kuvan mukaan.

Varaajan täytön yhteydessä varaajassa olevan ilman on päästävä vapaasti poistumaan. Huom! Ei ilmaventtiiliin tai varoventtiiliin kautta.
While filling the storage tank outgoing air has to be freely deflated.
NB! Not via air valve or safety valve.

1. Lämmönjako 1, meno	Heating flow 1	22 mm
2. Lämmönjako 1, paluu	Heating return 1	22 mm
3. Lämmönjako 2, meno	Heating flow 2	22 mm
4. Lämmönjako 2, paluu	Heating return 2	22 mm
5. Kylmä vesi	Cold water	22 mm
6. Lämmin vesi	DHW flow	22 mm
7. Paisunta	Expansion	3/4"
8. Maapiiri, meno	Collector circuit, flow	1"
9. Maapiiri, paluu	Collector circuit, return	1"
10. Jäähdytys, meno	Cooling, flow	1"
11. Jäähdytys, paluu	Cooling, return	1"
12. Aurinkoyhde, meno	Solar connection, flow	3/4"
13. Aurinkoyhde, paluu	Solar connection, return	3/4"
14. Kv-kierto	Hot water circulation	1/2"

Lämmityksen liittäminen

Varaajan katolla olevat lämmönjakopiirien pinta-anturit tulee asentaa noin 0,5 m etäisyydelle 3- tai 4-tieventtiilistä. LJ1-piiri on aina päälämmityspiiri (esim. huonetilat) ja sitä käytetään korkeampaan lämpötilaan, esim. patterilämmitykseen. Kompressorin vikatilanteessa sähkövastus lämmittää tehokkaammin LJ1 piiriä. LJ2 piiriä käytetään patterilämmitystaloissa mahdolliseen lattialämmitysosaan ja muutenkin esim. kosteisiin tiloihin.

Vmi-mallien lämmönjakopiirin pumppujen nopeudensäätö

Lämmönjakopiirissä käytetty Grundfos UPM3 AUTO kiertovesipumppu voidaan asettaa kolmeen eri ohjaustilaan: muuttuva paineohjaus, vakio-paineohjaus, vakioikäyräohjaus.

Tehdasasetus on Muuttuva paineohjaus 3. Patteriverkostoissa voidaan käyttää asentoa Vakio-paineohjaus 1 tai 2, mikäli virtausääni on häiritsevän kova.

Muuttuva paineohjaus	LED1 vihreä	LED2 kelt.	LED3 kelt.	LED4 kelt.	LED5 kelt.
Muuttuva paineohjaus 1					
Muuttuva paineohjaus 2					
Muuttuva paineohjaus 3					
Auto					

Vakio-paineohjaus	LED1 vihreä	LED2 kelt.	LED3 kelt.	LED4 kelt.	LED5 kelt.
Vakio-paineohjaus 1					
Vakio-paineohjaus 2					
Vakio-paineohjaus 3					
Auto					

Vakioikäyräohjaus	LED1 vihreä	LED2 kelt.	LED3 kelt.	LED4 kelt.	LED5 kelt.
Vakioikäyräohjaus 1					
Vakioikäyräohjaus 2					
Vakioikäyräohjaus 3					
Vakioikäyräohjaus 4					

Varaaja täytetään erityistä varovaisuutta noudattaen järjestelmään asennetun täyttöventtiiliryhmän kautta niin, ettei varaajan paine ylitä missään tilanteessa 1,5 bar. Varaajan täytön yhteydessä varaajaassa olevan ilman on päästävä vapaasti poistumaan, ei esim. ilmakellon tai varoventtiilin kautta. Suomen Lämpöpumpputekniikka Oy ei vastaa varaajan rikkoutumisesta aiheutuvista kustannuksista tilanteissa, joissa varaaja ei ole täytetty vedellä yllä olevien ohjeiden mukaisesti.

HUOM! Varaajan maksimipaine 1,5 bar!

Kaikki lämmityskytkennät (esim. ilmastointikoneen lämmityspatteri tai ns. rättipatteri) on tehtävä lämmönjakopiireihin, ei käyttöveteen. Kun verkoston putkistot on asennettu paikoilleen, voidaan täyttö aloittaa.

Varaajan ja lämmitysjärjestelmän täyttö ja ilmaus

Täyttöventtiiliryhmän kanssa samassa haarassa on oltava ilmausventtiili. Myös paisunta-astia voi olla samassa haarassa. Verkoston putket täytetään vedellä. Huom! Saneerauskohteissa tulee varmistaa, että lämmönjakoputkisto on kunnolla huuhdeltu ennen maalämpöpumppuun liittämistä.

Painemittarilla varustetun lämmitysjärjestelmän täyttö ja ilmaus:

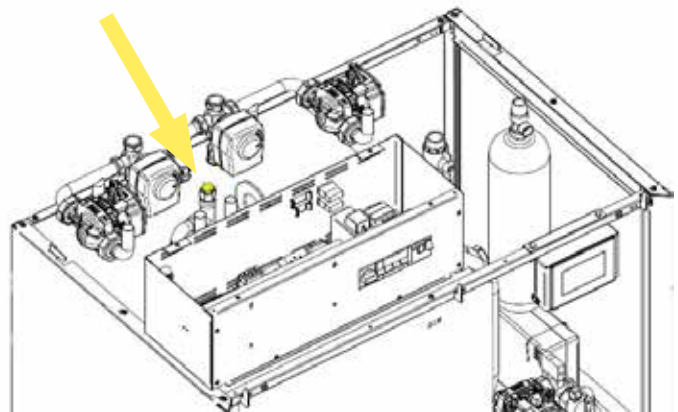
- avaa lämmitysverkoston täyttöventtiili
- täytä verkosto vedellä
- ilmaa varaajaa, lauhdutinlinjaa (kts. ★ yhdekartta) ja lämmitysverkosta kunnes ilma on poistunut kokonaan ja jätä paine 1-1,2 bar:iin (max 1,5 bar)
- maksimipaineet
- lämmitysverkoston varaajassa 1,5 bar
- käyttövesipiirissä 9 bar

Käyttöveden liittäminen ja lämpimän käyttöveden kierto

Jos kohteessa ei ole lämpimän käyttöveden kiertoa, tee kytkennät käyttöohjeen lopussa olevien LVI-kaavioiden mukaisesti. Käyttövesi liitetään maalämpöpumppuun kappaleen 4.2.3. yhdekuvan mukaisesti. Sama kuva löytyy myös laitteen katolta. Sekoitusventtiili asennetaan lämpimään käyttöveteen palovammojen välttämiseksi. Ylivuotoputki liitetään lattiakaivoon ohjeen mukaan tai ylivuotosuppiloon, mikäli välimatka lattiakaivoon on yli kaksi metriä. Ylivuotoputken tulee laskea kohti lattiakaivoa. Takaiskuventtiili asennetaan tulopuolen kylmävesiliitäntään. Kts. liitteenä oleva LVI-Kytchentäkaavio.

Mikäli kohteessa on lämpimän käyttöveden kierto, asennetaan kiertove-

sipumppu lämpöpumpulle palaavan käyttöveden linjaan. Vmi-mallin käyttövesikierukka on jaettu kahteen osaan. Kun käyttövettä ei kuluteta, kierron lämpötilataso ylläpidetään kierrättämällä vettä ainoastaan ylävaraajan kierukassa. Tällöin varaajan lämpötilakerrostumat eivät sekoitu. Normaali tilanteessa kierukat on yhdistetty lämpöpumpun katolla olevan kuparimutkan avulla. Kv-kiertoa kytkettäessä mutkasta poistetaan kuvassa näkyvä 1/2" tulppa ja kytkennät suoritetaan käyttöohjeen lopussa olevan LVI-kaavion mukaisesti.

Mikäli maalämpöpumppu sijaitsee kaukana lämmitettävästä rakennuksesta tai lämmönhukka on erityisen suuri, maalämpöpumpun optimaalisen toiminnan kannalta suosittelemme pienen lisälämmönlähteen asennusta, esim. ÄssäStream-virtausvastus tai 30 litran ÄssäStream-käyttövesivaraaja.

HUOM! Lämpimän käyttöveden kiertoon ei saa kytkeä ulkopuolisia pattereita tai kuivaimia!

4.2.4. LVI tarkistuslista

Tarkista, että

- liitännät ovat tiiviit, eikä vuotavia venttiilejä ole
- lämmitysjärjestelmän ja täyttöpuolen paisunta-astia on oikein asennettu
- varoventtiilin ylivuotoputki ja lämmitysjärjestelmän painemittari on asennettu oikein
- lämmitysjärjestelmä on asianmukaisesti täytetty ja ilmatu
- maapiiri on oikein asennettu, täytetty ja ilmatu

4.3. Sähköasennus ja ulkoiset anturoinnit

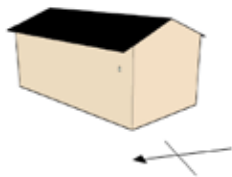
Lämpöpumpun sähkötyöt saa yleisten säädösten mukaan tehdä vain sähköalan ammattilainen.

Laite	Sähköliitäntä	Sulakekoko hidas (*osatehoisessa) A
Vmi 6	400V 3N~	3x10 (*16)
Vmi 9	400V 3N~	3x16 (*20)
Vmi 11	400V 3N~	3x16 (*20)
Vmi 14	400V 3N~	3x16 (*20)
Vmi 17	400V 3N~	3x16 (*20)

Lämpöässä kytketään 400 V (50 Hz) sähköverkkoon. Lämpöässä on varustettu omalla sisäänrakennetulla sähkökeskuksella, johon virta kytketään kiinteästi. Syöttöjohtona käytetään muovivaippajohtoa, joka tuodaan pääkytkimelle suoja-putkessa. Sähkökeskus sijaitsee maalämpöpumpun yläosassa kruunupellin takana. Kruunupellin irrotusohje löytyy kohdasta 4.2.3. Lämmönjako ja käyttövesiyhteet. Sähkökeskuksen kansi on mahdollista poistaa myös ilman kruunupellin irrotusta, avaamalla sähkökeskuksen katolla olevat neljä ruuvia.

4.3.1. Ulkoanturi

Jotta ulkoanturi tunnistaisi sääolosuhteet mahdollisimman hyvin, on tärkeää että se sijoitetaan oikein. Ulkoanturi suositellaan sijoitettavaksi rakennuksen luoteis- tai pohjoispuolelle että välttäisiin aamuauringon vaikutuksilta. Mikäli anturia ei voida sijoittaa suositetulle paikalle, suojaa se suoralta auringonpaisteelta.

Ulkoanturi sijoitetaan rakennuksen seinälle n. 2/3 julkisivun korkeudesta lähelle kulmaa. Anturia ei saa sijoittaa katokseen tai muuhun tuulensuojaan, rakenteiden sisään, eikä tuuletusventtiiliin, ovien tai ikkunoiden yläpuolelle, missä ei vallitse normaali ulkolämpötila.

Laite	Riviliitinnumero	Johdintyyppi
Ulkoanturi NTC	X1/10 ja X1/2	2 X 0,7 mm ²

4.3.2. Huoneanturi (lisävaruste)

Jotta huoneanturi voisi tunnistaa mahdollisimman luotettavasti keskilämpötiloja, se on sijoitettava keskeiselle ja avoimelle paikalle, esim. useiden huoneiden väliselle käytävälle tai portaikkoon. Vedä 2-napainen sähköjohto

(väh. 0,5mm²) lämpöpumpulta huoneanturille. Kiinnitä huoneanturi seinälle n. 2/3 sen korkeudesta. Kytke huoneanturin johto lämpöpumppuun.

Laite	Riviliitinnumero	Johdintyyppi
Huoneanturi NTC	X1/14 ja X1/2	2 X 0,7 mm ²

4.3.3. Virtavahti

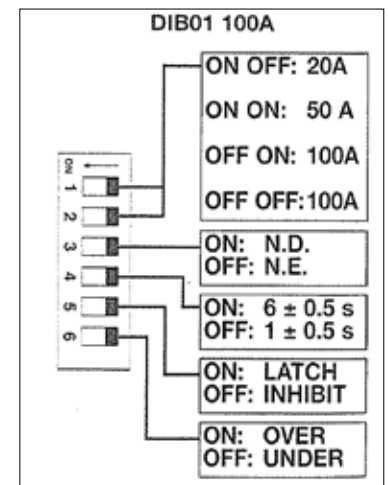
Kun laitteisto on asetettu osatehoiseksi, asennetaan kiinteistön pääkeskukseen tarvittaessa kuormanpudotusreleet. Kuormanpudotusreleiden tarkoituksena on alentaa maalämpöpumpun sähkövastuksen tehoa vaihteittain silloin kun kiinteistön pääsulakkeiden läpi kulkeva vaihevirta nousee lähelle pääsulakkeen nimellisvirtaa.

Kuormanpudotusreleet kytketään pääkeskukseen pääsulakkeen jälkeen siten, että koko talon päävirta kulkee releiden kautta. Kuormanpudotusreleiden kosketintiedot johdotetaan 4-napaisella johdolla pääkeskuksesta maalämpöpumpun sähkökeskukseen, jossa ne kytketään ohjauspiirikaavioon. Tämän lisäksi maalämpöpumpun sähkökeskuksen kontaktori K3 tulee korvata kolmella yksivaihekontaktorilla.

Virranvalvontareleiden asetukset ja kytkentä

Nämä asetukset ovat lähtöarvoja ja niitä voi joutua muuttamaan. Releet on säädettävä aina tapauskohtaisesti.

- Valitse oikea virta-alue
  - Käännä kytkin 2 asentoon ON (silloin kun pääsulakkeiden koko on alle 50A)
  - Muut kytkimet 1,3-6 asentoon OFF.
- Säädä hystereesi, virtaprocentti ja viive etuosan ruuveista (pääsulakkeet 25A)
  - Hystereesi 21
  - Virta 25 - 28 %
  - Viive 1s
- Rele vaatii ulkoisen jännitteen 24-240 V/ AC.
- Ulkoisen syöttö kytketään liittimiin A1 ja A2.
- Liittimet 15 ja 16 kytketään maalämpöpumpulle ja ne katkaisevat syötön vastukselta siitä vaiheesta, jonka virta-arvo ylittyy.

- Jokainen vaihe viedään releen läpi siinä olevasta reiästä.
  - L1 1- releestä
  - L2 2- releestä
  - L3 3- releestä

Mitään muuta releeseen ei tarvitse kytkeä.

4.3.4. Sähköasentajan tarkistuslista

Tarkista, että

- keskukselle menevät vaiheet ovat oikeassa vaihejärjestyksessä
- pääsulakkeen koko on riittävän suuri
- maalämpöpumpun sulakekoko on oikea ja tyyppi hidas (C-käyrä)
- virtavahti on tarvittaessa asennettu talon sähköpääkeskukseen (osatehoiset mallit)

4.4. Käyttöönotto

Ennen käyttöönottoa, tarkista että:

- lämmitysjärjestelmä on oikein liitetty, täytetty ja ilmattu
- maapiiri on oikein asennettu, täytetty ja ilmattu
- sähköliitännät on oikein liitetty ja ulkoanturi (huoneanturi, lisävaruste) on asennettu
- vastus on lämmittänyt varaajan vettä kompressorin käynti estettynä vähintään 6 tuntia

Maalämpöpumpun kompressorin rikkoutuu, mikäli ensimmäinen käynnistäminen tehdään ilman esilämmitystä. Täytä varaaja vedellä ja estä kompressorin käynnistyminen painamalla punainen kompressorin moottorisuojakytkin pohjaan. Kytke virta maalämpöpumppuun, jolloin vastus alkaa lämmittää varaajan vettä. Säädin hälyttää ja näytöllä on teksti Poikkeamahälytys ”Kompressoripiirin 1 jokin moottorisuoja on lauennut. Tark. moottorisuoja F1, F2 tai F3”. Sen jälkeen säädin hälyttää uudelleen ja näytöllä on teksti ”Sähkövastus on käynyt täyteen yhteydessä”. Nämä hälytykset eivät vaadi toimenpiteitä. Kompressorin voidaan käynnistää kuuden tunnin esilämmityksen jälkeen.

HUOM! Lämmittämättä käynnistetty maalämpöpumppu ei kuulu takuun piiriin!

Käyttöönotossa mahdollisesti esiintyviä ongelmia

Ongelma	Syy	Ratkaisu
Sulakkeet palavat aina kompressorin käynnistettäessä.	Käytössä väärän tyyppiset sulakkeet.	Tarkista, että sulake on automaattisulake: C tai D / keraaminen sulake: HIDAS tai etanan kuva.
	Väliaikaiset työmaakeskuksen kytkennät aiheuttavat sulakkeiden ylikuormitusta.	Vähennä kuormitusta.
Lämmönkeruupiirin pumppu ei käynnisty.	Ohjausjärjestelmälle ei tule virtaa.	Tarkista säätimen sulake.
	Ohjausjärjestelmä ei käynnistä pumppua.	Tarkista mittaus/asetusarvot.
	Sulkuventtiilit ovat täyttöasennossa.	Tarkista, että ilmaus- ja täyttöventtiilit ovat kiinni-asennossa ja väliventtiili on auki.
	Lämmönkeruupiirin kiertovesipumpun moottorisuojakytkin on lauennut.	Kuittaa moottorisuojakytkin ja tarkista asetusarvot sähkökuvasta.
Kompressorin käynti lyhyen aikaa ja höyrystinpaineen pressostaatti laukeaa.	Lämmönkeruupiirissä saattaa olla ilmaa.	Ilmaa lämmönkeruupiiri.
	Kylmäainepiirissä saattaa olla vuoto.	Ota yhteyttä laitteiston asentajaan tai jälleenmyyjään.
Nestepinta lämmönkeruupiirin täyttöpullossa laskee äkillisesti käyttöönoton jälkeen.	Laitteistossa on vuoto (etanolin tuoksu tuntuu vahvana), lämmönkeruupiirissä on vuoto tai siellä on edelleen ilmaa.	Tarkista ilmausryhmän venttiilien, ilmakellon ja maapiirin pumpun akseli-tiivisteiden ja mahdollisuksien mukaan lämmönkeruupiiriin jatkoliittimien kunto, tai suorita ilmaus.
Moottorisuojakytkimet laukeavat käynnistettäessä.	Kompressorin tai maapiirin pumppu on oikosulussa tai jokin vaihe ei ole päällä.	Tarkista sähköliitännät.
	Rakennuksen pääsähkökeskuksessa olevat sulakkeet ovat lauennut tai palaneet.	Tarkista ja vaihda sulakkeet tarvittaessa.

Huoltovalikon kohdassa manuaalinen ohjaus voidaan kompressoireita, pumppuja ja venttiileitä ohjata manuaalisesti. Tämä helpottaa vianhakuprosessia ja voi olla avuksi käynnistysongelmissa.

HUOLTO-OPAS

5. HUOLTO

5.1. Huolto ja hoito

Lämpöässä on helppohoitoinen ja luotettava lämmitysjärjestelmä. Mikäli asennustyö on tehty huolella ja annettujen ohjeiden mukaan, huoltotarvetta ei yleensä esiinny. Mikäli laitteen keruupiiriin on asennettu täyttöpullo, on nestepinta hyvä tarkistaa noin kerran kuukaudessa ensimmäisen käyttövuoden ajan ja sen jälkeen kerran vuodessa. Samoin paineistetuissa keruupiireissä paine (ohjearvo 1 bar) tarkistetaan säännöllisesti. Tarkistuksen yhteydessä kannattaa tarkistaa myös liuospiirin suodatin. Tarkempi ohje liuospiirin suodattimen puhdistuksesta löytyy kappaleesta 4.2.2. Lämmönkeruupiiriin täyttö ja ilmaus, työvaiheesta 19.

Lämpöässä 3-6 kg kylmäainetta sisältävät laitteet ovat hermeettisesti suljettuja, joten ne eivät vaadi vuosittaista tarkastusta. Yli 6 kg kylmäainetta sisältäville laitteille on viranomais määräysten mukaan tehtävä vuosittainen vuototarkastus. Halutessasi voit myös solmia sopimuksen määräaikaistarkastuksesta, jonka yhteydessä maalämpöpumpun toiminta käydään läpi kohta kohdalta. Havainnot kirjataan ylös tarkastuspöytäkirjaan ja tehdään tarvittavat toimenpiteet, kuten esim. säätökorjaukset. Lisätietoja määräaikaistarkastus-sopimuksesta saat osoitteesta huolto@lampoassa.fi.

5.2. Mahdollisia käytössä esiintyviä ongelmatilanteita

Ongelma	Mahdollinen syy	Ratkaisu
Kompressor ei käynnisty	Varaajassa ohjauksen mukainen, riittävä lämpötila.	Ei toimenpiteitä.
	Kompressor ollut sammuksissa alle 1 min.	Ei toimenpiteitä.
	Sulakevika	Tarkista sulakkeiden kunto pääkeskukselta.
	Sähköverkon vaihejärjestys on virheellinen.	Ota yhteys sähköasentajaan.
Kompressor ei käynnisty ja säätimen näytöllä on teksti "virheellinen vaihejärjestys" tai "mootorinsuojakytkin lauennut".	Sähköverkon vaihejärjestys on virheellinen.	Ota yhteys sähköasentajaan.
	Mootorinsuojakytkin on lauennut.	Tarkista mootorinsuojakytkimen säätöarvot, paina mootorinsuojakytkin start-asentoon ja kuittaa hälytysteksti säätimen näytöltä. Mikäli vika ei poistu, ota yhteys sähköasentajaan.

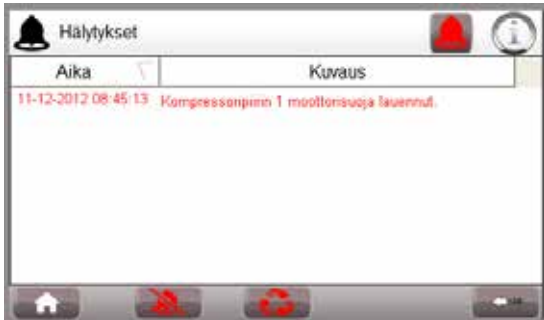
Kompressor ei käynnisty ja säätimen näytöllä on teksti: "matalapaineakytkin on lauennut" tai "korkeapaineakytkin on lauennut".	Matalapaineakytkin on lauennut.	Tarkista liuospiirin pumpun toiminta pakkoajamalla sitä huoltovalikossa ja kuittaa hälytysteksti säätimen näytöltä.
	Korkeapaineakytkin on lauennut.	Tarkista lauhtutinpumpun toiminta pakkoajamalla sitä huoltovalikossa ja kuittaa hälytysteksti säätimen näytöltä.
Kompressor ei käynnisty ja säätimen näytöllä on teksti: "Kompressoripiirin 1 jokin mootorinsuoja lauennut. Tark. mootorinsuoja F1, F2 tai F3"	Mootorinsuojakytkin on lauennut.	Paina mootorinsuojakytkin pohjaan.
	Pressostaatin imupaineakytkin on lauennut.	Kuittaa painike.
Näytöllä ei näy tekstiä.	Laite ei saa virtaa.	Tarkista, onko ohjausvirta ja pääkytkin päällä.
	Sulake on lauennut.	Tarkista kiinteistön sulake ja lämpöpumpun syöttösulake.
	Näyttö on rikki tai näytön kaapeli on irti tai vioittunut.	Ota yhteys huoltoon.
Lämmitysteho ei riitä.	Sään äkillinen kylmeneminen saat- taa aiheuttaa uusissa rakennuksissa hetkellisen tilanteen, jossa läm- misteho ei riitä, koska rakenteiden sisältämä kosteus sitoo paljon lämpöenergiaa kuivuuksaan.	Ei toimenpiteitä.
	Ensimmäisen vuoden aikana maas- ta ei välttämättä saada lämpöä täydellä teholla, koska keruuputkis- ton ympärillä oleva maa ei ole vielä tiivistynyt.	Ei toimenpiteitä.
Näytön Mittaukset- sivun asetus- ja mittausarvo eivät täsmää.	Käytössä on jokin korjausoi- minto (esim. ajastus tai kotona/ poissa), joka korjaa alkuperäistä asetusarvoa.	Halutessasi voit ottaa päällä- olevan korjaustoiminnon pois käytöstä.
	Salaman aiheuttama ylijännite- piikki on vioittanut säätimen (ei kuulu takuun piiriin), joka aiheuttaa lämpötilojen laskua todellisista arvoista.	Säätöyksikkö on vaihdettava (ei kuulu takuun piiriin).
	Lämmönjakopiiriin säätömoottori on asetettu käsiajolle, jolloin säätöä ei tapahdu.	Palauta lämmönjakopiiriin säätömoottori automaatti- asennolle.
	Kesäaikaan, kun kiinteistön huonelämpötila ylittää säätöarvon, näyttää menoveden lämpötila-antu- ri säätökyrjän pyyntiä suurempaa lukemaa, koska lämmönjakopiiriin lämpötila nousee.	Ei toimenpiteitä.
Kompressor käy jatkuvasti tai pitkiä jaksoja.	Lämmöntarve on suuri, esim. kova pakkanen tai ensimmäisen vuoden rakennekosteuden kuivuminen.	Ei toimenpiteitä.
	Kylmäainevajaus, joka ilmenee kuplimisena nestelasissa vielä muu- taman minuutin käynnin jälkeen.	Ota yhteys kylmäliikkeeseen tai huoltopalveluun.

Mikäli edellisistä ohjeista ei ole apua, ota ensisijaisesti yhteys laitteiston asentajaan tai jälleenmyyjään. Tarvittaessa ota yhteys Lämpöässä huol-
lon puhelinpäivystykseen numeroon 040 841 8340.

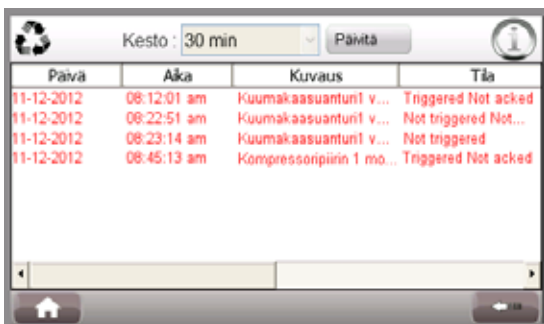

5.3. Hälytykset

ÄssäControlissa on kaksi tapaa tarkastella hälytyksiä: Aktiivisia hälytyksiä pääsee katsomaan etusivun hälytyskello-painikkeen kautta. Aktiiviset hälytykset voi kuitata pois **hälytysten kuittaus** -painikkeesta. Aktiivisten hälytysten sivulta pääsee myös **hälytyshistoria**-sivulle sivun alareunassa olevan painikkeen kautta.

Laitteessa aikaisemmin olleita hälytyksiä pääsee tarkastelemaan **valikko-toiminnot** -sivun **hälytyshistoria**-painikkeen kautta.

Ohjelma tallentaa automaattisesti sata viimeisintä vikatietoa. Vikahistorian nollausvalikossa voidaan nollata tallentuneet vikahistoriatiedot. Esi-
maalämpöpumpussa mahdollisesti esiintyviä hälytyksiä:

- Kompressoripiirin 1 moottorisuoja lauennut.
- Kompressori 1 sisäinen lämpösuoja lauennut.
- 1.piirin matalapainepressostaatti lauennut.
- 1.piirin korkeapainepressostaatti lauennut.
- Väärä vaihejärjestys. Vaihda syötön vaihejärjestys.
- Varaajan lämpötilaa ei saavutettu asetetussa ajassa. Sähkövastus kytkeytyi päälle.
- Ulkolämpötila-anturin vika.
- Kuumakaasuanturin 1 vika.
- Varaajan alaosan anturivika.
- Varaajan yläosan anturivika.
- Lämmönjakopiiri 1 anturivika.

- Lämmönjakopiiri 2 anturivika.
- Lämmönjakopiiri 3 anturivika.
- Käyttöveden mittauksen anturivika.
- Huonelämpömittauksen anturivika.
- Nesteen liuospiirin virtaushälytys (lisävaruste).
- Ulkoinen hälytys.
- Sähkövastus ollut päällä täystehon yhteydessä.

5.4. Huoltotoiminnot

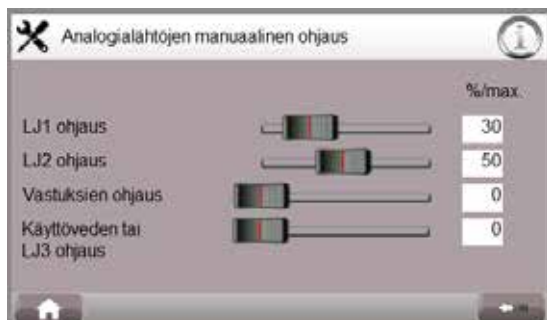
HUOM! Huoltovalikkoon pääsy on salasanasuojattu. Huoltovalikkoon pääsy on rajattu Lämpöässä asentajakoulutuksen käyneisiin ja sertifioituihin asentajiin. Huoltovalikossa voi seurata tilatietoja. Seurattavia valikoita ovat digitaalitulot ja -lähdöt, analogiatulot ja -lähdöt, sekä muuttujat.

5.4.1. Manuaalinen ohjaus

Tällä sivulla ohitetaan automatiikka ja ohjataan kompressoreita, pump-
puja ja venttiilejä manuaalisesti. Ohjaus on jaoteltu **digitaalilähdöt**- ja **analogialähdöt** -näyttöihin.

5.4.2. Tulojen ja lähtöjen tilat

Digitaalisten tulojen ja lähtöjen merkitys ja toiminta on dokumentoitu laitteen sähkökaavioihin.

Digitaalitulot

Tällä sivulla voidaan tarkastella digitaalitulojen tiloja.

Digital Input (ID)

1 Kompressori 1 Lämpösuoja	10 Matalapainehälytys piiri 1
2 Ei käytössä	11 Korkeapainehälytys piiri1
3 Maapiiri 1 Käy	12 Kompressori 1 käy
4 Ei käytössä	13 Ei käytössä
5 Ei käytössä	14 Pehmökäynnistin
6 Ei käytössä	15 Ulkoinen Hälytys
7 Kompressori 1 sisäinen hälytys	16 Ei käytössä
8 Ei käytössä	17 Virtausvahti
9 Vaihevahti	18 Ei käytössä

Digitaalilähdöt

Tällä sivulla voidaan tarkastella digitaalilähtöjen tiloja.

Digital Output (NO)		
1 Maapiiri 1	7 Sähkövastus 2	13 Sähkövastus 1
2 Ei käytössä	8 Sähkövastus 3	14 Kiertovesipumppu 1
3 Hälytys kosketin	9 Ei käytössä	15 Kiertovesipumppu 2
4 Kompressori 1	10 Ei käytössä	16 Kiertovesipumppu 3
5 Lauhdutinpumppu 1	11 Ei käytössä	17 Ei käytössä
6 Magneettiventtiili 1	12 Sähkövastus 4	18 Paineentasausventtiili (1-vaihe laitteet)

Analogiatulot

Tällä sivulla voidaan tarkastella analogiatulojen tiloja.

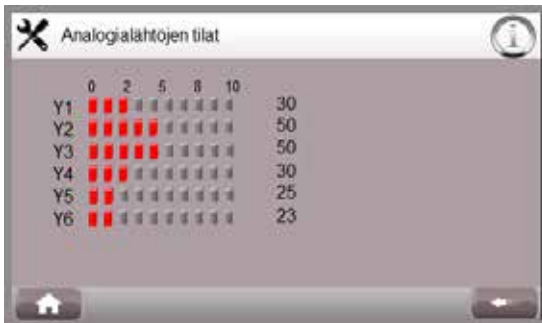
Analog Input (B)

1 Kuumakaasu 1	6 LJ1 lämpö
2 Ei käytössä	7 LJ2 lämpö
3 Varaajan yläosa	8 LJ3/KV lämpö
4 Varaajan alaosa	9 Ei käytössä
5 Ulkolämpö	10 Maapiirin lämpö

Analogialähdöt

Tällä sivulla voidaan tarkastella analogialähtöjen tiloja.

Etusivulle palataan näytön vasemmassa alakulmassa olevasta painikkeesta. Edelliselle sivulle palataan näytön oikeassa alakulmassa olevasta nuolipainikkeesta. Oikean yläkulman i-painikkeesta avautuu ohjesivu. Toimintahäiriössä yläpalkkiin ilmestyy hälytyspainike.

Analog Output (Y)

1 LJ1 Venttiili	4 LJ3/KV Venttiili
2 LJ2 Venttiili	5 Maapiirin pumppu
3 Analoginen Vastus 0-10V	6 Tulistinventtiili

5.4.3. Käyntitiedot

Tällä sivulla näkyy kompressorin tämänhetkinen käyntitietotila.

5.4.4. Lämmönjakopiirien määrä

Lämmönjakopiirejä voi olla 1-3, joista piirit 2 ja 3 ovat lisävarusteita. Mikäli käytössä on kolme lämmönjakopiiriä, käytössä ei voi samanaikaisesti olla käyttöveden lämpötilan rajoitus -toiminto.

5.4.5. Käyttöveden lämpötilan rajoitus

Tällä sivulla aktivoidaan **Käyttöveden lämpötilan rajoitus** (lisävaruste), sekä muutetaan käyttöveden lämpötila-anturin ja siihen liittyvän asentoventtiilin kytkeäpaikkaa. Tehdasasetuksena lämpötila-anturi kytketään analogiatuloon B8 ja asentoventtiili analogialähtöön Y4.

5.4.6. Asentoventtiilien asetukset

Tällä sivulla määritetään lämmönjakopiireihin ja käyttöveden lämpötila-rajoitukseen liittyvien asentoventtiilien asetukset. Jokaisella säädettävällä piirillä on kaksi asetusnäyttöä.

Mikäli varaajan alaosan lämpötila on pienempi kuin lämmönjakopiirin lämpötila, varaajan lämpötilaa nostetaan automaattisesti vastaamaan lämmönjakopiirin lämpötilaa lisättynä poikkeama-arvolla. Säästöalue 0...10°C, tehdasasetus 2°C.

Kaikille piireille voidaan tehdä seuraavat asetukset:

Asetus	Kuvaus	Esimerkki
Käännteinen ohjaus (on/off)	Asentoventtiilin säätösuunnan vaihto	Off-asennossa jännitteen ollessa 0 V säädin on ääriasennossa oikealla. On-asennossa jännitteen ollessa 0 V säädin on ääriasennossa vasemmalla.
Säätöalue (10...600°C)	Poikkeama tavoitelämpötilasta, jossa asentoventtiili säätty ääriasennosta toiseen. Tehdasasetus 300°C.*	Jos säätöalue on 140°C ja tavoitelämpötila poikkeaa nykyisestä lämpötilasta 14°C, säätty venttiili 10% maksimista. Jos lämpötila muuttuu liian nopeasti, säätöaluetta suurennetaan. Jos lämpötila muuttuu liian hitaasti, säätöaluetta pienennetään.
Integrointiaika (5...300 s)	Aika (s), minkä välein lämpötilapoikkeamaa korjataan. Tehdasasetus 50 s.**	Jos integrointiaika on 10 s, venttiilin asentoa muutetaan tarvittaessa 10s välein.
Derivointiaika (0...10 s)	Lämpötilapoikkeaman reagointinopeus. Tehdasasetus 0.	Mitä suurempi derivointiaika, sitä enemmän säätimen asento muuttuu aina säädettäessä. Huomio, että derivointiajan kasvaessa säätimen huojuunta saattaa lisääntyä.
Jännite (0...10 V)	Asentoventtiilin ohjausjännitteen min- ja max-arvot. Tehdasasetus 0.0-10.0 VAC.	Asetus riippuu käytettävästä säätimestä.
Lämpötilapoikkeama (0...10°C)	Sallittu poikkeama halutusta lämpötilasta. Tehdasasetus 0°C.	Arvolla 5°C säätimen asentoa muutetaan vasta kun lämpötilan ja tavoiteltavan lämpötilan ero on enemmän kuin 5°C.
Mittaustiheys (0...30 s)	Aika miten usein nykyinen lämpötila tarkistetaan. Tehdasasetus 0.	Arvolla 15 s nykyinen lämpötila tarkistetaan 15 s välein. Arvolla 0 jatkuva seuranta.

* Käyttöveden rajoituksessa 30°C ** Käyttöveden rajoituksessa 40 s.

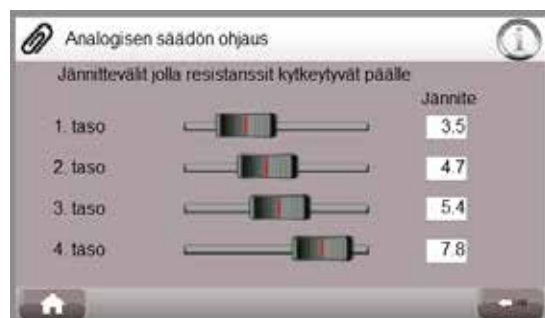
5.4.7. Osa-/täysteho

Huoltovalikossa voidaan vaihtaa tehdasasetuksena oleva täysteho osatehoiseksi, jolloin laite sallii sähkövastuksen tai muun lisälämmönlähteen päälle kytkeytymisen samanaikaisesti kompressorin kanssa.

Lämmitysaika ennen vastuksen päälle kytkeytymistä voidaan asettaa **Muut asetusarvot** -valikosta kohdassa **Osatehon asetukset**.

5.4.8. Vastuksien ohjaustapa

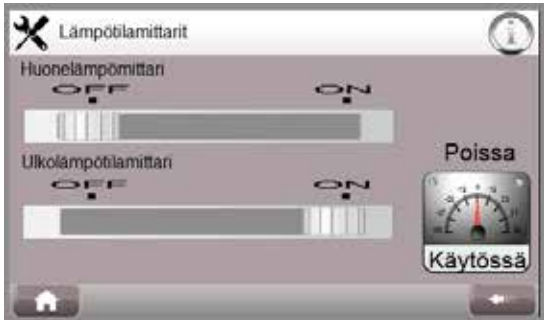
Maalämpöjärjestelmään kuuluvia vastuksia voidaan ohjata, sekä digitaalisella, että analogisella ohjaussignaalilla. Tällä sivulla valitaan kumpaa ohjausta käytetään. Analogisen ohjauksen säätö löytyy valikosta **Muut asetusarvot/Lisälämmönlähteen ohjaus/Asetukset/Analogisen säädön** asetukset.

Etusivulle palataan näytön vasemmassa alakulmassa olevasta painikkeesta. Edelliselle sivulle palataan näytön oikeassa alakulmassa olevasta nuolipainikkeesta. Oikean yläkulman i-painikkeesta avautuu ohjesivu. Toimintahäiriössä yläpalkkiin ilmestyy hälytyspainike.

5.4.9. Lämpötilamittarit

Tällä sivulla valitaan käytössä olevat lämpötilamittarit. Tehdasasetuksena ulkolämpötilamittari käytössä. Huonelämpötilamittari on lisävaruste.

5.4.10. Ulkoinen hälytys

Tällä sivulla valitaan mahdollisesti käytössä olevan ulkoisen hälytyksen asetukset. Asetuksen taso on joko info tai vakava. Mikäli taso on info, on ulkoinen hälytys vain tiedote, joka ei vaikuta pumpun toimintaan. Mikäli ulkoinen hälytys on vakava ja virhe tulee päälle, eivät kompressorit käynnisty. Ulkoinen hälytys voidaan kytkeä digitaalituloon 17 tai 18.

5.4.11. Pehmökäynnistimen hälytykset

Pehmökäynnistimen hälytykset voidaan aktivoida tällä sivulla.

5.4.12. Tulistinkierron ohjaus

Tästä valikosta säädetään tulistinpumpun asetuksia. Valikossa näkyvät säätöarvo prosentteina. Huuhteluvälillä asetetaan pumpun huuhtelujen välinen aika päivissä. Huuhtelu suoritetaan vuorokauden ensimmäisen käyntijakson aikana, kun huuhteluvälissä määritetty aika tulee täyteen. Käsi käyttö asettaa pumpun säätöarvossa ilmoitettuun prosenttiin. Prosentti on tehdasasetuksella 35%.

5.4.13. Varaajan maksimirajat

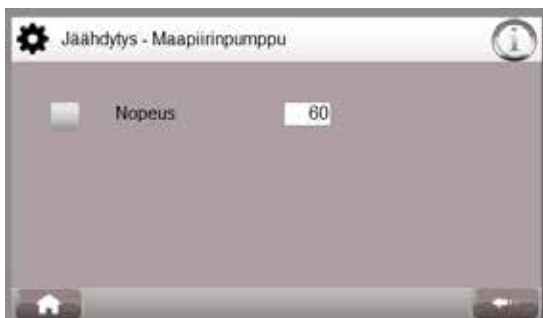

Valikossa määritetään alavaraajan maksimiasetusarvot.

5.4.14. Jäähdytys

Valittavissa on ohjaustavat: Huonelämpö, Ulkoinen ja Manuaalinen.

Maapiirin nopeuden valinta jäähdytyksen ollessa käynnissä.

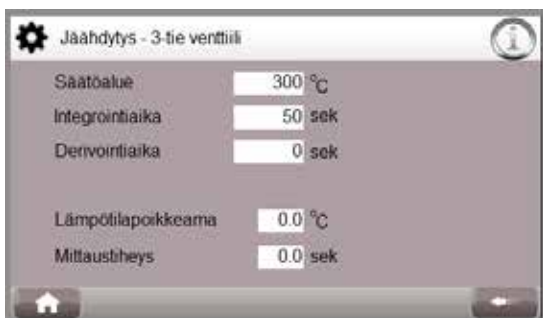

5.4.15. Tehdasasetusten palautus

Tällä sivulla palautetaan kaikki muutetut säädöt tehdasasetustilaan sekä selataan hälytyshistoriaa.

Vapaajäähdytyksessä kolmitieventtiilin ohjauksen asetukset.

Jäähdytyksen käsikäyttö, joka on tarkoitettu toiminnon testausta varten. Käsikäytöllä muutetaan jäähdytysjärjestelmän toimitilaa, sekä lämpötilojen mittausarvoja manuaalisesti.

TAKUUEHDOT

6. TAKUUEHDOT

Valmistaja myöntää tuotteilleen kahden (2) vuoden takuun tuotteen takuutodistukseen erikseen merkittävästä käyttöönottopäivästä lukien. Mikäli asennuksen on tehnyt valmistajan hyväksymä asentaja valmistajan antamien ohjeiden mukaan ja ostajalle on annettu käyttöönotto-opastus sekä asennus- ja käyttöönottopöytäkirja on asianmukaisesti täytetty ja palautettu, myöntää valmistaja Vmi-sarjan tuotteille viiden (5) vuoden takuun käyttöönottopäivästä lukien. Takuun enimmäispituus on kuitenkin aina enintään kuusi (6) vuotta tuotteen sovitusta toimituspäivästä. Takuu on voimassa ainoastaan Suomessa.

Viiden (5) vuoden takuun voimassaolon edellytyksenä on asiamukainen ja valmistajan ohjeiden mukaisesti suoritettu asennus ja käyttöönotto-opastus. Käyttöönotto-opastuksen ja asennuksen pöytäkirja tulee ostajan toimesta allekirjoittaa, päivätä ja palauttaa valmistajalle. Mikäli allekirjoitetun ja päivätyn pöytäkirjan palauttaminen laiminlyödään, on valmistajan tuotteille myöntämä takuu rajoitettu kahteen (2) vuoteen käyttöönottopäivästä lukien.

Valmistaja vastaa takuuajana siitä, että tuote vastaa ominaisuuksiltaan sovittua, ja ettei tuotteessa takuuajana ilmene valmistus- tai rakennevikoja. Valmistajan vastuu tuotteiden virheistä käsittää ainoastaan virheellisen tuotteen korjaamisen tai vaihtamisen virheettömään tuotteeseen kohtuullisessa ajassa valmistajan valinnan mukaisesti. Valmistaja suorittaa tuotteiden korjaukset oman huoltonsa tai valtuuttamansa huoltoliikkeen kautta. Tuotteiden vialliset osat palautuvat valmistajalle.

Takuu ei kata tuotteissa ilmeneviä vikoja, jotka ovat seurausta ostajan tai muun tuotteen käyttäjän huolimattomuudesta, tuotteen käyttöohjeen, huollon tai hoidon laiminlyömisestä, ylisuurista jännitevaihteluista (yli ± 10 % nimellisjännitteestä), ukkosesta, tulipalosta, tai muusta vastaavasta tapahtumasta. Kuljetusvauriot eivät sisälly takuun piiriin. Takuu ei myöskään kata tilanteita, jotka ovat seurausta asennus- tai käyttöohjeen vastaisesta tai muuten virheellisestä sijoituksesta käyttöpaikalle tai tuotteeseen tehdystä korjauksista, muutoksista tai asennuksista muun tahon kuin valmistajan tai tämän valtuuttaman huoltoliikkeen toimesta.

Takuu ei koske tuotteen käyttöohjeessa esitettyjä säätöjä eikä maapiirin ja lämmönjakopiirien ilmauksia. Takuu ei myöskään kata vikoja, jotka ovat aiheutuneet ohjeiden vastaisten ja syövyttävien nesteiden käytöstä maapiirin putkistossa. Valmistaja ei anna mitään muita kuin yllä mainitun takuun ja yllä tässä kohdassa sanottu käsittää siten valmistajan tuotteille myöntämän takuun kokonaisuudessaan. Yllä myönnetty takuu ei koske tuotteisiin jälkiasennettuja lisävarusteita tai tarvikkeita, joilla on oma takuu.

Lämpöässä-maalämpöpumpun takuun ehtona on lisäksi kompressorin esilämmitys ennen ensimmäistä käynnistystä (kts. 4.4. Käyttöönotto).

TEKNISET TIEDOT JA KYTKENTÄKAAVIOT

7. TEKNISET TIEDOT

LÄMPÖÄSSÄ		Vmi 6	Vmi 9	Vmi 11	Vmi 14	Vmi 17
Leveys	mm	1020	1020	1020	1020	1020
Syvyys	mm	700	700	700	700	700
Korkeus	mm	1830	1830	1830	1830	1830
Paino	kg	422	426	440	450	458
Kompressorityyppi		400V 3N~ 50Hz	400V 3N~ 50Hz	400V 3N~ 50Hz	400V 3N~ 50Hz	400V 3N~ 50Hz
Kylmäaine		R407C	R407C	R407C	R407C	R407C
Kylmäainemäärä	g	1400	1900	2000	2500	2600
Kompressoriliijy		POE	POE	POE	POE	POE
Varaajan tilavuus	l	430	430	430	430	430
Sallittu maksimipaine varaajassa	bar	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Lämmönsäädin		ÄssäControl	ÄssäControl	ÄssäControl	ÄssäControl	ÄssäControl
Latauspumpun nopeusasetus		Vakiokäyräohjaus 1	Vakiokäyräohjaus 2	Vakiokäyräohjaus 2	Vakiokäyräohjaus 3	Vakiokäyräohjaus 3
Tulistinkierron tehdasasetus	%	30	35	35	40	40
Äänitehotaso 0/55°C ⁽¹⁾	dBA	38	41	36	38	42
TOIMINTARAJAT:						
Lämpötilarajat (liuos/vesi)	°C	-10/60, 15/30	-10/60, 15/30	-10/60, 15/30	-10/60, 15/30	-10/60, 15/30
Painerajat (kylmäaine)	bar	1,5/29	1,5/29	1,5/29	1,5/29	1,5/29
TEHOT:						
Lämmitysteho, lämm.verk. Lämpötila 35°C ⁽²⁾	kW	8,44	10,44	12,39	15,64	17,75
Lämmitysteho, lämm.verk. Lämpötila 55°C ⁽²⁾	kW	7,75	9,82	11,45	14,47	16,71
Jäähdytysteho, lämm.verk. Lämpötila 35°C ⁽²⁾	kW	6,91	8,49	10,09	12,75	14,37
Jäähdytysteho, lämm.verk. Lämpötila 55°C ⁽²⁾	kW	5,62	6,88	8,16	10,28	11,69
Ottoteho, lämm.verk. Lämpötila 35°C ⁽²⁾	kW	1,70	2,15	2,49	3,20	3,67
Ottoteho, lämm.verk. Lämpötila 55°C ⁽²⁾	kW	2,34	3,10	3,44	4,33	5,13
COP 35 ⁽²⁾		4,69	4,84	4,97	4,88	4,84
COP 55 ⁽²⁾		3,30	3,17	3,33	3,33	3,25
SCOP 35°C / Energiatlehokkuusluokka 35°C ⁽³⁾		5,50 / A++	5,37 / A++	5,56 / A++	5,58 / A++	5,49 / A++
SCOP 55°C / Energiatlehokkuusluokka 55°C ⁽³⁾		3,99 / A++	3,92 / A++	4,09 / A++	4,13 / A++	4,06 / A++
Käyttöveden energiatlehokkuus / energiatlehokkuusluokka ⁽³⁾		3,67 / A*	3,51 / A*	3,78 / A*	3,80 / A*	3,61 / A*
Käyttöveden kuormitusprofiili ⁽³⁾		XL	XL	XL	XL	XL
Energiatlehokkuusluokka 35°C (lämmitys / käyttövesi), järjestelmä ⁽⁴⁾		A+++ / A+	A+++ / A+	A+++ / A+	A+++ / A+	A+++ / A+
Energiatlehokkuusluokka 55°C (lämmitys / käyttövesi), järjestelmä ⁽⁴⁾		A+++ / A+	A+++ / A+	A+++ / A+	A+++ / A+	A+++ / A+
SÄHKÖ:						
Sähköliitäntä		400V 3N~ 50Hz	400V 3N~ 50Hz	400V 3N~ 50Hz	400V 3N~ 50Hz	400V 3N~ 50Hz
Käynnistysvirta	A	17	23	32	35	43
Käyntivirta (35°C/55°C) ⁽²⁾	A	3,28 / 4,18	4,33 / 5,52	5,04 / 6,29	6,84 / 8,17	7,45 / 9,24
Sulakekoot (osatehoinen malli suluissa)	A	3 x 10 (16)	3 x 16 (20)	3 x 16 (20)	3 x 16 (20)	3 x 16 (20)
Varolaitevastus	kW	6	6	6	6	6
Syöttökaapelin koko (osatehoinen malli suluissa) ⁽⁵⁾	mm ²	5 x 2,5 (5 x 6)	5 x 2,5 (5 x 6)	5 x 2,5 (5 x 6)	5 x 2,5 (5 x 6)	5 x 2,5 (5 x 6)
Pehmokäynnistin		Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Kuormitusvahti		Lisävaruste	Lisävaruste	Lisävaruste	Lisävaruste	Lisävaruste
Moottorinsuojakytkinten arvot	A	6	7	9	10	12

LÄMMÖNKERUUPIIRI/-PIIRIT:			Vmi 6	Vmi 9	Vmi 11	Vmi 14	Vmi 17
Pumpun energialuokka			A (kierroslukusäättö)	A (kierroslukusäättö)	A (kierroslukusäättö)	A (kierroslukusäättö)	A (kierroslukusäättö)
Pumpun nimellisteho	W		5-89	5-89	10-170	10-170	10-170
Pumpun nopeuden tehdasasetus	%		90	90	90	90	90
Keruuputkiston maksimi pituudet, 1 lämmönkeruupiiri ¹⁶	Porakaivo, PEH, PN6	m	500	350	450	-	-
	Pintaputkisto, PEM, PN10	m	400	-	-	-	-
Keruuputkiston maksimipituudet, 2 lämmönkeruupiiriä ¹⁶	Porakaivo, PEH, PN6	m	-	900	1200	900	600
	Pintaputkisto, PEM, PN10	m	-	750	1050	650	500
Virtaus	$\Delta T=3K$	l/s	0,64	0,79	0,94	1,18	1,34
Suurin sallittu ulkoinen painehäviö	(ISO 14511)	kPa	53	48	81	65	54
Virtaus	$\Delta T=4K$	l/s	0,48	0,59	0,70	0,89	1,00
Suurin sallittu ulkoinen painehäviö		kPa	63	55	96	80	70
LÄMMÖNJAKOPIIRI/-PIIRIT:							
Pumpun energialuokka			A (kierroslukusäättö)	A (kierroslukusäättö)	A (kierroslukusäättö)	A (kierroslukusäättö)	A (kierroslukusäättö)
Pumpun nimellisteho	W		5-53	5-53	5-53	5-53	5-53
Virtaus	$\Delta T=5K$	l/s	0,40	0,50	0,59	0,74	0,70**
Suurin sallittu ulkoinen painehäviö	Lattialämmitys	kPa	51	42	29	15	19**
Virtaus	$\Delta T=10K$	l/s	0,18	0,23	0,27	0,34	0,40
Suurin sallittu ulkoinen painehäviö	Patterilämmitys	kPa	71	69	66	57	51
SPF:							
Käyttövesi	SPF, LKV		3,77	3,89	3,99	3,92	3,89
Lämmitys	SPF, Lämmitys, 0/35		4,69	4,84	4,97	4,88	4,84
	SPF, Lämmitys, 0/45		3,77	3,89	3,99	3,92	3,89
	SPF, Lämmitys, 0/55		3,18	3,28	3,37	3,31	3,28
	SPF, Lämmitys, 0/60		2,96	3,05	3,13	3,08	3,05

* Täyttää energiatehokkuusluokan A+++ vaatimukset. Täyttää käyttöveden energiatehokkuusluokan A+ vaatimukset.

**Laskettu lämpötilaerolla $\Delta T=7K$

¹⁾ Testattu ISO 3744/2010 mukaan testipisteessä B0/W55.

²⁾ Testattu ISO 14511 mukaan.

³⁾ Testattu EU 811/2013 järjestelmän mukaan, kylmä ilmasto-olosuhde.

⁴⁾ Järjestelmällä tarkoitetaan lämpöpumpun ja lämmönsäätölaitteen yhdistelmää (EU 811/2013).

⁵⁾ Mikäli asennusolosuhteet vaativat pitkiä kaapelivetoja, kaikissa malleissa tulisi käyttää vähintään 5x6 mm² kaapelia.

⁶⁾ Laskennallinen pituus nimellisvirtauksella, $\Delta T=4K$. Todellinen painehäviö määräytyy kohteen mukaan.

8. ENERGIAMERKINTÄ

9. KYTKENTÄKAAVIOT

- Sähkökytkentäkaaviot Vmi 6 – 17
- LVI-kytkentäkaaviot Vmi 6 – 17

ENERG
енергия · ενεργεια

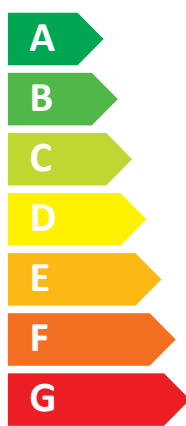
Y IJA
IE IA

LÄMPÖÄSSÄ

Vmi 6

A⁺⁺

A

38 dB

00 dB

8 kW

8 kW

8 kW

2015

811/2013

ENERG

енергия · ενεργεια

Y

IJA

IE

IA

LÄMPÖÄSSÄ

Vmi 6

A⁺⁺

A

A⁺⁺⁺

A⁺⁺

A⁺

A

B

C

D

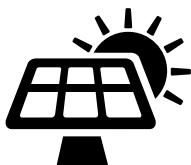
E

F

G

A⁺⁺⁺

+

+

+

+

A⁺⁺⁺

A⁺⁺

A⁺

A

B

C

D

E

F

G

A⁺

VOIKO TÄMÄN EDULLISEMMIN ENÄÄ LÄMMITTÄÄ?

LÄMPÖÄSSÄ

Tuotetiedot

Nimi tai tavaramerkki	Lämpöässä	
Mallitunniste	Vmi 6	
Tilalämmityksen kuormitusprofiili	Keskilämpötilan sovellus	
Vedenlämmityksen kuormitusprofiili	XL	
Tilalämmityksen energiatehokkuusluokka	A++	
Vedenlämmityksen energiatehokkuusluokka	A	
Nimellislämpöteho, mukaan lukien mahdollisen lisälämmittimen nimellislämpöteho	8	kW
Tilalämmityksen vuotuinen energiankulutus	4116	kWh
Vedenlämmityksen vuotuinen energiankulutus	1251	kWh
Tilalämmityksen energiatehokkuus %	156	%
Vedenlämmityksen energiatehokkuus %	147	%
Äänitehotaso sisällä	38	dB

Nimellislämpöteho, mukaan lukien mahdollisen lisälämmittimen nimellislämpöteho, kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	8	kW
	Lämmin	8	kW
Vuotuinen tilalämmityksen energiankulutus kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	4786	kWh/a
	Lämmin	2695	kWh/a
Vuotuinen vedenlämmityksen energiankulutus kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	1251	kWh/a
	Lämmin	1251	kWh/a
Tilalämmityksen energiatehokkuus kylmissä ja lämpimissä olosuhteissa %	Kylmä	160	%
	Lämmin	154	%
Vedenlämmityksen energiatehokkuus kylmissä ja lämpimissä olosuhteissa %	Kylmä	147	%
	Lämmin	147	%

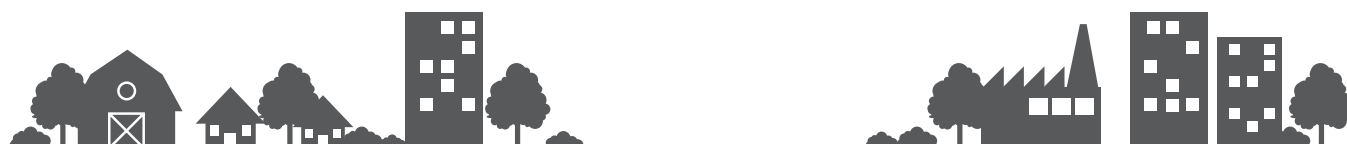
Järjestelmän tiedot

Lämmönsäätölaitteen luokka	III	
Lämmönsäätölaitteesta saatava hyöty järjestelmälle	1,5	%
Järjestelmän energiatehokkuusluokka keskimääräisissä ilmasto-olosuhteissa	A+++	
Järjestelmän energiatehokkuus keskimääräisissä ilmasto-olosuhteissa	157	%
Järjestelmän energiatehokkuus kylmissä ilmasto-olosuhteissa	161	%
Järjestelmän energiatehokkuus lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	155	%

Toiminta	Lämmitys	Keskimääräisissä olosuhteissa	
		Lämpimissä olosuhteissa	
		Kylmissä olosuhteissa	
	Tehonsäätö	Kiinteä	

Laskennallinen kuorma	Lämmitys	Keskimäär.	Pdesignh	7,75	kW
		Lämmin	Pdesignh	7,75	kW
		Kylmä	Pdesignh	7,75	kW

Kausittainen energiatehokkuus	Lämmitys	Keskimäär.	SCOP/A	156	%
		Lämmin	SCOP/W	154	%
		Kylmä	SCOP/C	160	%

VOIKO TÄMÄN EDULLISEMMIN ENÄÄ LÄMMITTÄÄ?

LÄMPÖÄSSÄ

Todettu lämmityksen teho sekä hyötysuhde olosuhteissa, jossa sisälämpötila on 20°C ja ulkolämpötila Tj	Lämmitys	Keskimäär.	Tj = -7 °C	7,8	kW	3,42	COPd
			Tj = 2 °C	8,0	kW	3,97	COPd
			Tj = 7 °C	8,1	kW	4,33	COPd
			Tj = 12 °C	8,3	kW	4,61	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	7,8	kW	3,30	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	7,8	kW	3,30	COPd
		Lämmin	Tj = 2 °C	7,8	kW	3,30	COPd
			Tj = 7 °C	8,0	kW	3,74	COPd
			Tj = 12 °C	8,2	kW	4,43	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	7,8	kW	3,30	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	7,8	kW	3,30	COPd
		Kylmä	Tj = -7 °C	8,0	kW	3,83	COPd
			Tj = 2 °C	8,2	kW	4,27	COPd
			Tj = 7 °C	8,3	kW	4,60	COPd
			Tj = 12 °C	8,5	kW	4,66	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	7,8	kW	3,30	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	7,8	kW	3,30	COPd
		Alenemiskerroin Tj = -7 °C			Cdh	0,99	

Kaksiarvoiset lämpötilat	Lämmitys	Keskimäär.	Tbivalent	-10	°C
		Lämmin	Tbivalent	-22	°C
		Kylmä	Tbivalent	2	°C

Toimintaraja lämpötilat	Lämmitys	Keskimäär.	TOL	-10	°C
		Lämmin	TOL	-22	°C
		Kylmä	TOL	2	°C

Kausittainen energian kulutus	Lämmitys	Keskimäär.	QHE/A	4116	kWh/a
		Lämmin	QHE/W	4786	kWh/a
		Kylmä	QHE/C	2695	kWh/a

Tehonkulutus muissa tiloissa kuin aktiivisessa toimintatilassa	Pois päältä -tila			P _{OFF}	0,017	kWh
	Valmiustila			P _{SB}	0,017	kWh
	Termostaatti pois päältä -tila			P _{TO}	0,017	kWh
	Kampikammion lämmitys -tila			P _{CK}	0,017	kWh

Varaajan ylös lämmitys	2:13	h:min
Varaajan ylös lämmitykseen käytetty sähköenergia	4,24	kWh
Valmiustilan sähköteho	0,108	kW
Simuloidun päiväkulutuksen luokka	XL	
ja siihen kulutettu sähköenergia	5,69	kWh
COP _{DHW} ja simuloidun päiväkulutuksen energiatehokkuus luokka	3,67	
Viitteellinen kuuman veden lämpötila	49	°C
Kuuman veden maksimi määrä	398	l
Lämpöpumpun toimintarajat: minimi ja maksimi lämmönlähteen lämpötila, käyttöveden minimi alkulämpötila ja maksimi vakio lämpötila.	-10/15	°C
	20	
	52	

Yhteystiedot	Valmistajan nimi	Suomen Lämpöpumpputekniikka Oy
	Osoite	Unikontie 2, 62100 LAPUA, FINLAND

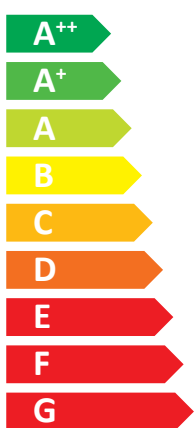

ENERG
енергия · ενέργεια

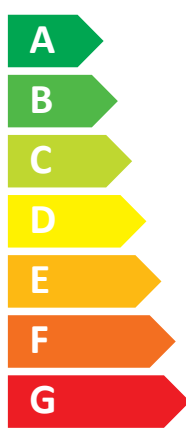

LÄMPÖÄSSÄ

Vmi 9

A++

A

41 dB

00 dB

■ 10 kW
■ **10 kW**
■ 10 kW

2015

811/2013

ENERG

енергия · ενεργεια

Y

IJA

IE

IA

LÄMPÖÄSSÄ

Vmi 9

A⁺⁺

A

A⁺⁺⁺

A⁺⁺

A⁺

A

B

C

D

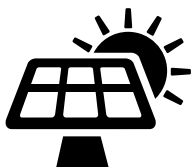
E

F

G

A⁺⁺⁺

+

+

+

+

A⁺⁺⁺

A⁺⁺

A⁺

A

B

C

D

E

F

G

A⁺

VOIKO TÄMÄN EDULLISEMMIN ENÄÄ LÄMMITTÄÄ?

LÄMPÖÄSSÄ

Tuotetiedot

Nimi tai tavaramerkki	Lämpöässä	
Mallitunniste	Vmi 9	
Tilalämmityksen kuormitusprofiili	Keskilämpötilan sovellus	
Vedenlämmityksen kuormitusprofiili	XL	
Tilalämmityksen energiatehokkuusluokka	A++	
Vedenlämmityksen energiatehokkuusluokka	A	
Nimellislämpöteho, mukaan lukien mahdollisen lisälämmittimen nimellislämpöteho	10	kW
Tilalämmityksen vuotuinen energiankulutus	5296	kWh
Vedenlämmityksen vuotuinen energiankulutus	1308	kWh
Tilalämmityksen energiatehokkuus %	153	%
Vedenlämmityksen energiatehokkuus %	140	%
Äänitehotaso sisällä	41	dB

Nimellislämpöteho, mukaan lukien mahdollisen lisälämmittimen nimellislämpöteho, kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	10	kW
	Lämmin	10	kW
Vuotuinen tilalämmityksen energiankulutus kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	6181	kWh/a
	Lämmin	3418	kWh/a
Vuotuinen vedenlämmityksen energiankulutus kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	1308	kWh/a
	Lämmin	1308	kWh/a
Tilalämmityksen energiatehokkuus kylmissä ja lämpimissä olosuhteissa %	Kylmä	157	%
	Lämmin	154	%
Vedenlämmityksen energiatehokkuus kylmissä ja lämpimissä olosuhteissa %	Kylmä	140	%
	Lämmin	140	%

Järjestelmän tiedot

Lämmönsäätölaitteen luokka	III	
Lämmönsäätölaitteesta saatava hyöty järjestelmälle	1,5	%
Järjestelmän energiatehokkuusluokka keskimääräisissä ilmasto-olosuhteissa	A+++	
Järjestelmän energiatehokkuus keskimääräisissä ilmasto-olosuhteissa	155	%
Järjestelmän energiatehokkuus kylmissä ilmasto-olosuhteissa	158	%
Järjestelmän energiatehokkuus lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	155	%

Toiminta	Lämmitys	Keskimääräisissä olosuhteissa	
		Lämpimissä olosuhteissa	
		Kylmissä olosuhteissa	
	Tehonsäätö	Kiinteä	

Laskennallinen kuorma	Lämmitys	Keskimäär.	Pdesignh	9,82	kW
		Lämmin	Pdesignh	9,82	kW
		Kylmä	Pdesignh	9,82	kW

Kausittainen energiatehokkuus	Lämmitys	Keskimäär.	SCOP/A	153	%
		Lämmin	SCOP/W	154	%
		Kylmä	SCOP/C	157	%

VOIKO TÄMÄN EDULLISEMMIN ENÄÄ LÄMMITTÄÄ?

LÄMPÖÄSSÄ

Todettu lämmityksen teho sekä hyötysuhde olosuhteissa, jossa sisälämpötila on 20°C ja ulkolämpötila Tj	Lämmitys	Keskimäär.	Tj = -7 °C	9,9	kW	3,32	COPd
			Tj = 2 °C	10,0	kW	3,88	COPd
			Tj = 7 °C	10,2	kW	4,28	COPd
			Tj = 12 °C	10,4	kW	4,64	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	9,8	kW	3,10	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	9,8	kW	3,10	COPd
		Lämmin	Tj = 2 °C	9,8	kW	3,10	COPd
			Tj = 7 °C	10,0	kW	3,68	COPd
			Tj = 12 °C	10,3	kW	4,42	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	9,8	kW	3,10	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	9,8	kW	3,10	COPd
		Kylmä	Tj = -7 °C	10,1	kW	3,72	COPd
			Tj = 2 °C	10,2	kW	4,18	COPd
			Tj = 7 °C	10,4	kW	4,57	COPd
			Tj = 12 °C	10,7	kW	4,72	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	9,8	kW	3,10	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	9,8	kW	3,10	COPd
		Alenemiskerroin Tj = -7 °C			Cdh	0,99	

Kaksiarvoiset lämpötilat	Lämmitys	Keskimäär.	Tbivalent	-10	°C
		Lämmin	Tbivalent	-22	°C
		Kylmä	Tbivalent	2	°C

Toimintaraja lämpötilat	Lämmitys	Keskimäär.	TOL	-10	°C
		Lämmin	TOL	-22	°C
		Kylmä	TOL	2	°C

Kausittainen energian kulutus	Lämmitys	Keskimäär.	QHE/A	5296	kWh/a
		Lämmin	QHE/W	6181	kWh/a
		Kylmä	QHE/C	3418	kWh/a

Tehonkulutus muissa tiloissa kuin aktiivisessa toimintatilassa	Pois päältä -tila		P _{OFF}	0,017	kWh
	Valmiustila		P _{SB}	0,017	kWh
	Termostaatti pois päältä -tila		P _{TO}	0,017	kWh
	Kampikammion lämmitys -tila		P _{CK}	0,017	kWh

Varaajan ylös lämmitys	1:45	h:min
Varaajan ylös lämmitykseen käytetty sähköenergia	4,43	kWh
Valmiustilan sähköteho	0,113	kW
Simuloidun päiväkulutuksen luokka	XL	
ja siihen kulutettu sähköenergia	5,95	kWh
COP _{DHW} ja simuloidun päiväkulutuksen energiatehokkuus luokka	3,51	
Viitteellinen kuuman veden lämpötila	49	°C
Kuuman veden maksimi määrä	408	l
Lämpöpumpun toimintarajat: minimi ja maksimi lämmönlähteen lämpötila, käyttöveden minimi alkulämpötila ja maksimi vakio-alkulämpötila.	-10/15	°C
	20	
	52	

Yhteystiedot	Valmistajan nimi	Suomen Lämpöpumpputekniikka Oy
	Osoite	Unikontie 2, 62100 LAPUA, FINLAND

ENERG
енергия · ενεργεια

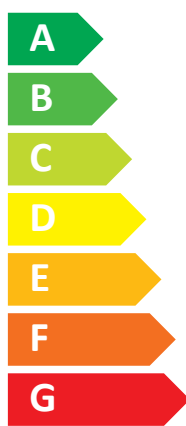

LÄMPÖÄSSÄ

Vmi 11

A++

A

36 dB

00 dB

■ 11 kW
■ **11 kW**
■ 11 kW

2015

811/2013

ENERG

енергия · ενεργεια

Y

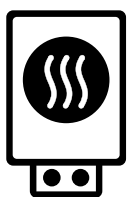
IJA

IE

IA

LÄMPÖÄSSÄ

Vmi 11

A⁺⁺

A

A⁺⁺⁺

A⁺⁺

A⁺

A

B

C

D

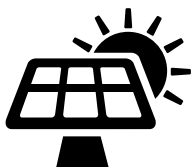
E

F

G

A⁺⁺⁺

+

+

+

+

A⁺⁺⁺

A⁺⁺

A⁺

A

B

C

D

E

F

G

A⁺

VOIKO TÄMÄN EDULLISEMMIN ENÄÄ LÄMMITTÄÄ?

LÄMPÖÄSSÄ

Tuotetiedot

Nimi tai tavaramerkki	Lämpöässä	
Mallitunniste	Vmi 11	
Tilalämmityksen kuormitusprofiili	Keskilämpötilan sovellus	
Vedenlämmityksen kuormitusprofiili	XL	
Tilalämmityksen energiatehokkuusluokka	A++	
Vedenlämmityksen energiatehokkuusluokka	A	
Nimellislämpöteho, mukaan lukien mahdollisen lisälämmittimen nimellislämpöteho	11	kW
Tilalämmityksen vuotuinen energiankulutus	5296	kWh
Vedenlämmityksen vuotuinen energiankulutus	1214	kWh
Tilalämmityksen energiatehokkuus %	160	%
Vedenlämmityksen energiatehokkuus %	151	%
Äänitehotaso sisällä	36	dB

Nimellislämpöteho, mukaan lukien mahdollisen lisälämmittimen nimellislämpöteho, kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	11	kW
	Lämmin	11	kW
Vuotuinen tilalämmityksen energiankulutus kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	6899	kWh/a
	Lämmin	3837	kWh/a
Vuotuinen vedenlämmityksen energiankulutus kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	1214	kWh/a
	Lämmin	1214	kWh/a
Tilalämmityksen energiatehokkuus kylmissä ja lämpimissä olosuhteissa %	Kylmä	164	%
	Lämmin	159	%
Vedenlämmityksen energiatehokkuus kylmissä ja lämpimissä olosuhteissa %	Kylmä	151	%
	Lämmin	151	%

Järjestelmän tiedot

Lämmönsäätölaitteen luokka	III	
Lämmönsäätölaitteesta saatava hyöty järjestelmälle	1,5	%
Järjestelmän energiatehokkuusluokka keskimääräisissä ilmasto-olosuhteissa	A+++	
Järjestelmän energiatehokkuus keskimääräisissä ilmasto-olosuhteissa	161	%
Järjestelmän energiatehokkuus kylmissä ilmasto-olosuhteissa	165	%
Järjestelmän energiatehokkuus lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	161	%

Toiminta	Lämmitys	Keskimääräisissä olosuhteissa	
		Lämpimissä olosuhteissa	
		Kylmissä olosuhteissa	
	Tehonsäätö	Kiinteä	

Laskennallinen kuorma	Lämmitys	Keskimäär.	Pdesignh	11,5	kW
		Lämmin	Pdesignh	11,5	kW
		Kylmä	Pdesignh	11,5	kW

Kausittainen energiatehokkuus	Lämmitys	Keskimäär.	SCOP/A	160	%
		Lämmin	SCOP/W	159	%
		Kylmä	SCOP/C	164	%

VOIKO TÄMÄN EDULLISEMMIN ENÄÄ LÄMMITTÄÄ?

LÄMPÖÄSSÄ

Todettu lämmityksen teho sekä hyötysuhde olosuhteissa, jossa sisälämpötila on 20°C ja ulkolämpötila Tj	Lämmitys	Keskimäär.	Tj = -7 °C	11,6	kW	3,45	COPd
			Tj = 2 °C	11,8	kW	4,02	COPd
			Tj = 7 °C	12,0	kW	4,41	COPd
			Tj = 12 °C	12,3	kW	4,80	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	11,5	kW	3,33	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	11,5	kW	3,33	COPd
		Lämmin	Tj = 2 °C	11,5	kW	3,33	COPd
			Tj = 7 °C	11,8	kW	3,80	COPd
			Tj = 12 °C	12,2	kW	4,56	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	11,5	kW	3,33	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	11,5	kW	3,33	COPd
		Kylmä	Tj = -7 °C	11,8	kW	3,87	COPd
			Tj = 2 °C	12,1	kW	4,34	COPd
			Tj = 7 °C	12,3	kW	4,72	COPd
			Tj = 12 °C	12,6	kW	4,90	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	11,5	kW	3,33	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	11,5	kW	3,33	COPd
		Alenemiskerroin Tj = -7 °C			Cdh	1,00	

Kaksiarvoiset lämpötilat	Lämmitys	Keskimäär.	Tbivalent	-10	°C
		Lämmin	Tbivalent	-22	°C
		Kylmä	Tbivalent	2	°C

Toimintaraja lämpötilat	Lämmitys	Keskimäär.	TOL	-10	°C
		Lämmin	TOL	-22	°C
		Kylmä	TOL	2	°C

Kausittainen energian kulutus	Lämmitys	Keskimäär.	QHE/A	5296	kWh/a
		Lämmin	QHE/W	6899	kWh/a
		Kylmä	QHE/C	3837	kWh/a

Tehonkulutus muissa tiloissa kuin aktiivisessa toimintatilassa	Pois päältä -tila		P _{OFF}	0,017	kWh
	Valmiustila		P _{SB}	0,017	kWh
	Termostaatti pois päältä -tila		P _{TO}	0,017	kWh
	Kampikammion lämmitys -tila		P _{CK}	0,017	kWh

Varaajan ylös lämmitys	1:30	h:min
Varaajan ylös lämmitykseen käytetty sähköenergia	4,11	kWh
Valmiustilan sähköteho	0,106	kW
Simuloidun päiväkulutuksen luokka	XL	
ja siihen kulutettu sähköenergia	5,52	kWh
COP _{DHW} ja simuloidun päiväkulutuksen energiatehokkuus luokka	3,78	
Viitteellinen kuuman veden lämpötila	49	°C
Kuuman veden maksimi määrä	416	l
Lämpöpumpun toimintarajat: minimi ja maksimi lämmönlähteen lämpötila, käyttöveden minimi alkulämpötila ja maksimi vakio-alkulämpötila.	-10/15	°C
	20	
	52	

Yhteystiedot	Valmistajan nimi	Suomen Lämpöpumpputekniikka Oy
	Osoite	Unikontie 2, 62100 LAPUA, FINLAND

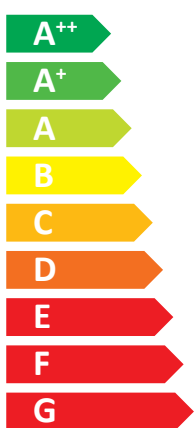
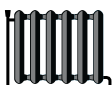

ENERG
енергия · ενεργεια

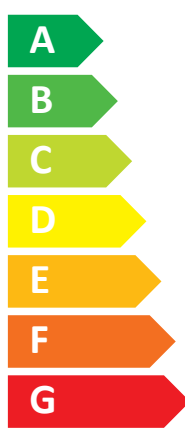

LÄMPÖÄSSÄ

Vmi 14

A++

A

38 dB

00 dB

2015

811/2013

ENERG

енергия · ενεργεια

Y

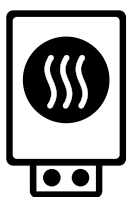
IJA

IE

IA

LÄMPÖÄSSÄ

Vmi 14

A⁺⁺

A

A⁺⁺⁺

A⁺⁺

A⁺

A

B

C

D

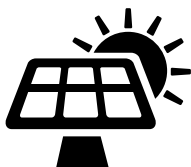
E

F

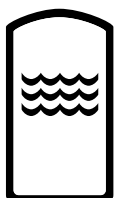
G

A⁺⁺⁺

+

+

+

+

A⁺⁺⁺

A⁺⁺

A⁺

A

B

C

D

E

F

G

A⁺

VOIKO TÄMÄN EDULLISEMMIN ENÄÄ LÄMMITTÄÄ?

LÄMPÖÄSSÄ

Tuotetiedot

Nimi tai tavaramerkki	Lämpöässä	
Mallitunniste	Vmi 14	
Tilalämmityksen kuormitusprofiili	Keskilämpötilan sovellus	
Vedenlämmityksen kuormitusprofiili	XL	
Tilalämmityksen energiatehokkuusluokka	A++	
Vedenlämmityksen energiatehokkuusluokka	A	
Nimellislämpöteho, mukaan lukien mahdollisen lisälämmittimen nimellislämpöteho	14	kW
Tilalämmityksen vuotuinen energiankulutus	7443	kWh
Vedenlämmityksen vuotuinen energiankulutus	1210	kWh
Tilalämmityksen energiatehokkuus %	161	%
Vedenlämmityksen energiatehokkuus %	152	%
Äänitehotaso sisällä	38	dB

Nimellislämpöteho, mukaan lukien mahdollisen lisälämmittimen nimellislämpöteho, kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	14	kW
	Lämmin	14	kW
Vuotuinen tilalämmityksen energiankulutus kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	8645	kWh/a
	Lämmin	4819	kWh/a
Vuotuinen vedenlämmityksen energiankulutus kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	1210	kWh/a
	Lämmin	1210	kWh/a
Tilalämmityksen energiatehokkuus kylmissä ja lämpimissä olosuhteissa %	Kylmä	165	%
	Lämmin	160	%
Vedenlämmityksen energiatehokkuus kylmissä ja lämpimissä olosuhteissa %	Kylmä	152	%
	Lämmin	152	%

Järjestelmän tiedot

Lämmönsäätölaitteen luokka	III	
Lämmönsäätölaitteesta saatava hyöty järjestelmälle	1,5	%
Järjestelmän energiatehokkuusluokka keskimääräisissä ilmasto-olosuhteissa	A+++	
Järjestelmän energiatehokkuus keskimääräisissä ilmasto-olosuhteissa	160	%
Järjestelmän energiatehokkuus kylmissä ilmasto-olosuhteissa	159	%
Järjestelmän energiatehokkuus lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	164	%

Toiminta	Lämmitys	Keskimääräisissä olosuhteissa	
		Lämpimissä olosuhteissa	
		Kylmissä olosuhteissa	
	Tehonsäätö	Kiinteä	

Laskennallinen kuorma	Lämmitys	Keskimäär.	Pdesignh	14,5	kW
		Lämmin	Pdesignh	14,5	kW
		Kylmä	Pdesignh	14,5	kW

Kausittainen energiatehokkuus	Lämmitys	Keskimäär.	SCOP/A	161	%
		Lämmin	SCOP/W	160	%
		Kylmä	SCOP/C	165	%

VOIKO TÄMÄN EDULLISEMMIN ENÄÄ LÄMMITTÄÄ?

LÄMPÖÄSSÄ

Todettu lämmityksen teho sekä hyötysuhde olosuhteissa, jossa sisälämpötila on 20°C ja ulkolämpötila Tj	Lämmitys	Keskimäär.	Tj = -7 °C	14,6	kW	3,50	COPd
			Tj = 2 °C	14,8	kW	4,02	COPd
			Tj = 7 °C	15,0	kW	4,42	COPd
			Tj = 12 °C	15,4	kW	4,82	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	14,5	kW	3,33	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	14,5	kW	3,33	COPd
		Lämmin	Tj = 2 °C	14,5	kW	3,33	COPd
			Tj = 7 °C	14,8	kW	3,79	COPd
			Tj = 12 °C	15,3	kW	4,56	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	14,5	kW	3,33	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	14,5	kW	3,33	COPd
		Kylmä	Tj = -7 °C	14,8	kW	3,93	COPd
			Tj = 2 °C	15,1	kW	4,35	COPd
			Tj = 7 °C	15,4	kW	4,73	COPd
			Tj = 12 °C	15,8	kW	4,94	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	14,5	kW	3,33	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	14,5	kW	3,33	COPd
		Alenemiskerroin Tj = -7 °C			Cdh	1,00	

Kaksiarvoiset lämpötilat	Lämmitys	Keskimäär.	Tbivalent	-10	°C
		Lämmin	Tbivalent	-22	°C
		Kylmä	Tbivalent	2	°C

Toimintaraja lämpötilat	Lämmitys	Keskimäär.	TOL	-10	°C
		Lämmin	TOL	-22	°C
		Kylmä	TOL	2	°C

Kausittainen energian kulutus	Lämmitys	Keskimäär.	QHE/A	7443	kWh/a
		Lämmin	QHE/W	8645	kWh/a
		Kylmä	QHE/C	4819	kWh/a

Tehonkulutus muissa tiloissa kuin aktiivisessa toimintatilassa	Pois päältä -tila		P _{OFF}	0,017	kWh
	Valmiustila		P _{SB}	0,017	kWh
	Termostaatti pois päältä -tila		P _{TO}	0,017	kWh
	Kampikammion lämmitys -tila		P _{CK}	0,017	kWh

Varaajan ylös lämmitys	1:11	h:min
Varaajan ylös lämmitykseen käytetty sähköenergia	4,10	kWh
Valmiustilan sähköteho	0,106	kW
Simuloidun päiväkulutuksen luokka	XL	
ja siihen kulutettu sähköenergia	5,50	kWh
COP _{DHW} ja simuloidun päiväkulutuksen energiatehokkuus luokka	3,80	
Viitteellinen kuuman veden lämpötila	49	°C
Kuuman veden maksimi määrä	431	l
Lämpöpumpun toimintarajat: minimi ja maksimi lämmönlähteen lämpötila, käyttöveden minimi alkulämpötila ja maksimi vakio-alkulämpötila.	-10/15	°C
	20	
	52	

Yhteystiedot	Valmistajan nimi	Suomen Lämpöpumpputekniikka Oy
	Osoite	Unikontie 2, 62100 LAPUA, FINLAND

ENERG
енергия · ενέργεια

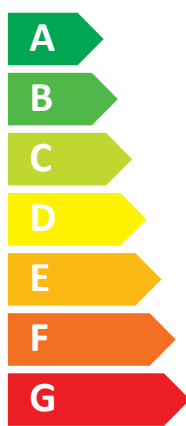
Y IJA
IE IA

LÄMPÖÄSSÄ

Vmi 17

A⁺⁺

A

42 dB

00 dB

■ 17 kW
■ 17 kW
■ 17 kW

2015

811/2013

ENERG

енергия · ενεργεια

Y

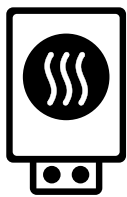
IJA

IE

IA

LÄMPÖÄSSÄ

Vmi 17

A⁺⁺

A

A⁺⁺⁺

A⁺⁺

A⁺

A

B

C

D

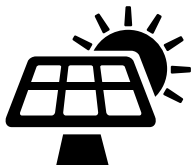
E

F

G

A⁺⁺⁺

+

+

+

+

A⁺⁺⁺

A⁺⁺

A⁺

A

B

C

D

E

F

G

A⁺

VOIKO TÄMÄN EDULLISEMMIN ENÄÄ LÄMMITTÄÄ?

LÄMPÖÄSSÄ

Tuotetiedot

Nimi tai tavaramerkki	Lämpöässä	
Mallitunniste	Vmi 17	
Tilalämmityksen kuormitusprofiili	Keskilämpötilan sovellus	
Vedenlämmityksen kuormitusprofiili	XL	
Tilalämmityksen energiatehokkuusluokka	A++	
Vedenlämmityksen energiatehokkuusluokka	A	
Nimellislämpöteho, mukaan lukien mahdollisen lisälämmittimen nimellislämpöteho	17	kW
Tilalämmityksen vuotuinen energiankulutus	8716	kWh
Vedenlämmityksen vuotuinen energiankulutus	1272	kWh
Tilalämmityksen energiatehokkuus %	158	%
Vedenlämmityksen energiatehokkuus %	144	%
Äänitehotaso sisällä	42	dB

Nimellislämpöteho, mukaan lukien mahdollisen lisälämmittimen nimellislämpöteho, kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	17	kW
	Lämmin	17	kW
Vuotuinen tilalämmityksen energiankulutus kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	10145	kWh/a
	Lämmin	5634	kWh/a
Vuotuinen vedenlämmityksen energiankulutus kylmissä ja lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	Kylmä	1272	kWh/a
	Lämmin	1272	kWh/a
Tilalämmityksen energiatehokkuus kylmissä ja lämpimissä olosuhteissa %	Kylmä	162	%
	Lämmin	158	%
Vedenlämmityksen energiatehokkuus kylmissä ja lämpimissä olosuhteissa %	Kylmä	144	%
	Lämmin	144	%

Järjestelmän tiedot

Lämmönsäätölaitteen luokka	III	
Lämmönsäätölaitteesta saatava hyöty järjestelmälle	1,5	%
Järjestelmän energiatehokkuusluokka keskimääräisissä ilmasto-olosuhteissa	A+++	
Järjestelmän energiatehokkuus keskimääräisissä ilmasto-olosuhteissa	160	%
Järjestelmän energiatehokkuus kylmissä ilmasto-olosuhteissa	164	%
Järjestelmän energiatehokkuus lämpimissä ilmasto-olosuhteissa	160	%

Toiminta	Lämmitys	Keskimääräisissä olosuhteissa	
		Lämpimissä olosuhteissa	
		Kylmissä olosuhteissa	
	Tehonsäätö	Kiinteä	

Laskennallinen kuorma	Lämmitys	Keskimäär.	Pdesignh	16,7	kW
		Lämmin	Pdesignh	16,7	kW
		Kylmä	Pdesignh	16,7	kW

Kausittainen energiatehokkuus	Lämmitys	Keskimäär.	SCOP/A	158	%
		Lämmin	SCOP/W	158	%
		Kylmä	SCOP/C	162	%

VOIKO TÄMÄN EDULLISEMMIN ENÄÄ LÄMMITTÄÄ?

LÄMPÖÄSSÄ

Todettu lämmityksen teho sekä hyötysuhde olosuhteissa, jossa sisälämpötila on 20°C ja ulkolämpötila Tj	Lämmitys	Keskimäär.	Tj = -7 °C	16,8	kW	3,41	COPd
			Tj = 2 °C	16,9	kW	3,96	COPd
			Tj = 7 °C	17,3	kW	4,36	COPd
			Tj = 12 °C	17,6	kW	4,75	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	16,7	kW	3,25	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	16,7	kW	3,25	COPd
		Lämmin	Tj = 2 °C	16,7	kW	3,25	COPd
			Tj = 7 °C	17,0	kW	3,74	COPd
			Tj = 12 °C	17,5	kW	4,48	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	16,7	kW	3,25	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	16,7	kW	3,25	COPd
		Kylmä	Tj = -7 °C	17,1	kW	3,83	COPd
			Tj = 2 °C	17,3	kW	4,28	COPd
			Tj = 7 °C	17,7	kW	4,68	COPd
			Tj = 12 °C	18,1	kW	4,88	COPd
			Tj = kaksiarvoinen lämpötila	16,7	kW	3,25	COPd
			Tj = toimintaraja lämpötila	16,7	kW	3,25	COPd
		Alenemiskerroin Tj = -7 °C			Cdh	1,00	

Kaksiarvoiset lämpötilat	Lämmitys	Keskimäär.	Tbivalent	-10	°C
		Lämmin	Tbivalent	-22	°C
		Kylmä	Tbivalent	2	°C

Toimintaraja lämpötilat	Lämmitys	Keskimäär.	TOL	-10	°C
		Lämmin	TOL	-22	°C
		Kylmä	TOL	2	°C

Kausittainen energian kulutus	Lämmitys	Keskimäär.	QHE/A	8716	kWh/a
		Lämmin	QHE/W	10145	kWh/a
		Kylmä	QHE/C	5634	kWh/a

Tehonkulutus muissa tiloissa kuin aktiivisessa toimintatilassa	Pois päältä -tila		P _{OFF}	0,017	kWh
	Valmiustila		P _{SB}	0,017	kWh
	Termostaatti pois päältä -tila		P _{TO}	0,017	kWh
	Kampikammion lämmitys -tila		P _{CK}	0,017	kWh

Varaajan ylös lämmitys	1:01	h:min
Varaajan ylös lämmitykseen käytetty sähköenergia	4,31	kWh
Valmiustilan sähköteho	0,111	kW
Simuloidun päiväkulutuksen luokka	XL	
ja siihen kulutettu sähköenergia	5,78	kWh
COP _{DHW} ja simuloidun päiväkulutuksen energiatehokkuus luokka	3,61	
Viitteellinen kuuman veden lämpötila	49	°C
Kuuman veden maksimi määrä	442	l
Lämpöpumpun toimintarajat: minimi ja maksimi lämmönlähteen lämpötila, käyttöveden minimi alkulämpötila ja maksimi vakio-alkulämpötila.	-10/15	°C
	20	
	52	

Yhteystiedot	Valmistajan nimi	Suomen Lämpöpumpputekniikka Oy
	Osoite	Unikontie 2, 62100 LAPUA, FINLAND

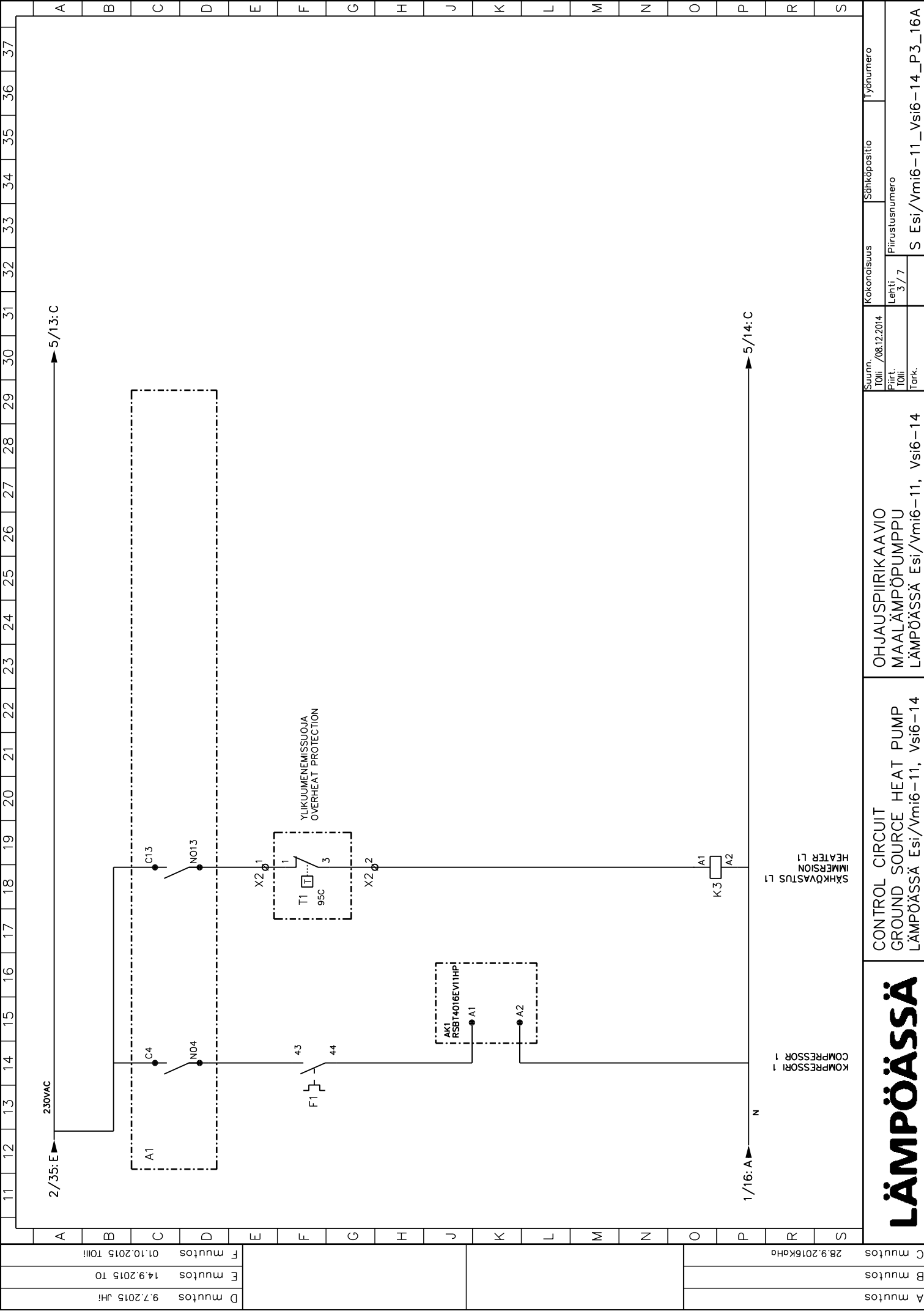

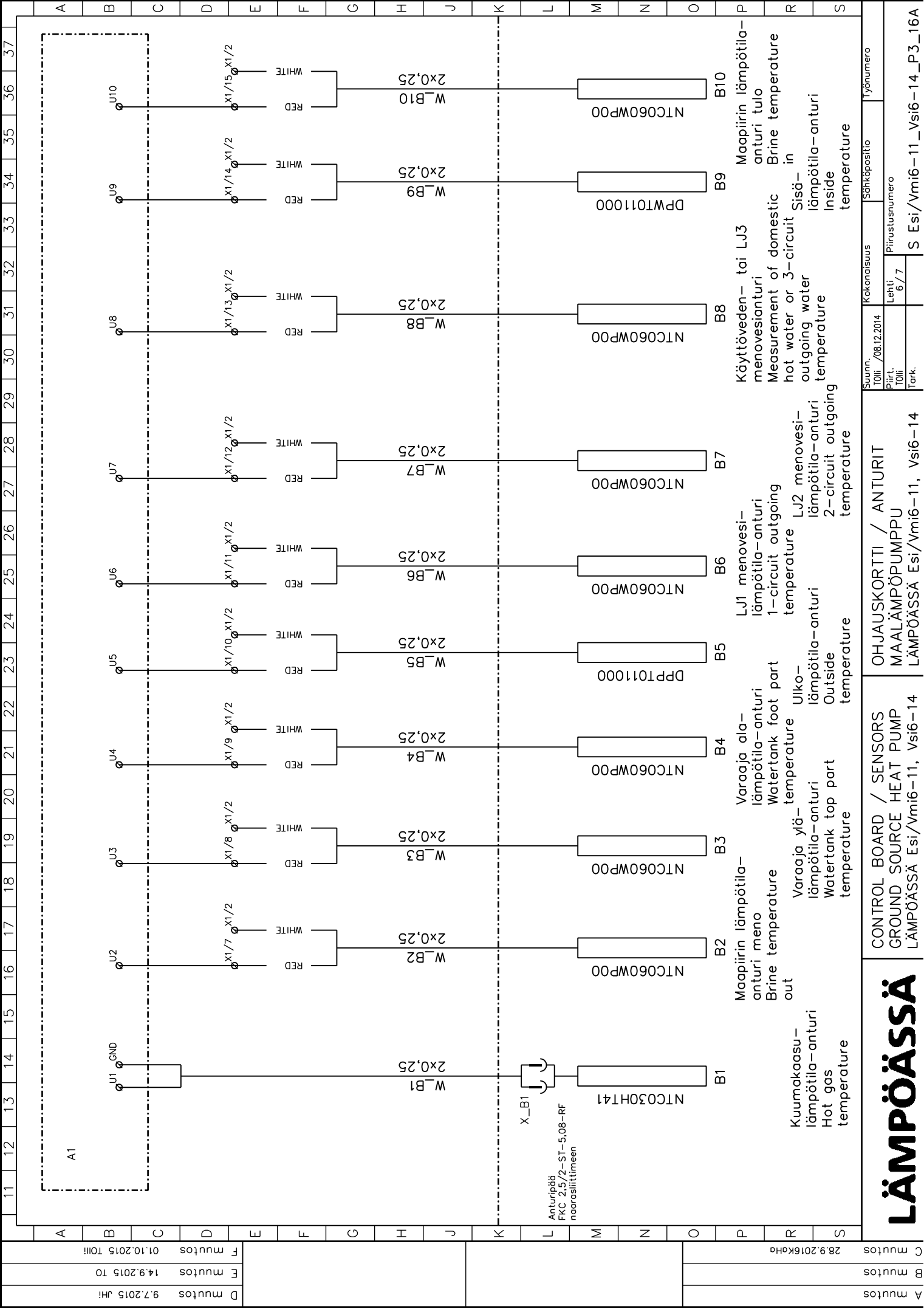

[illegible]

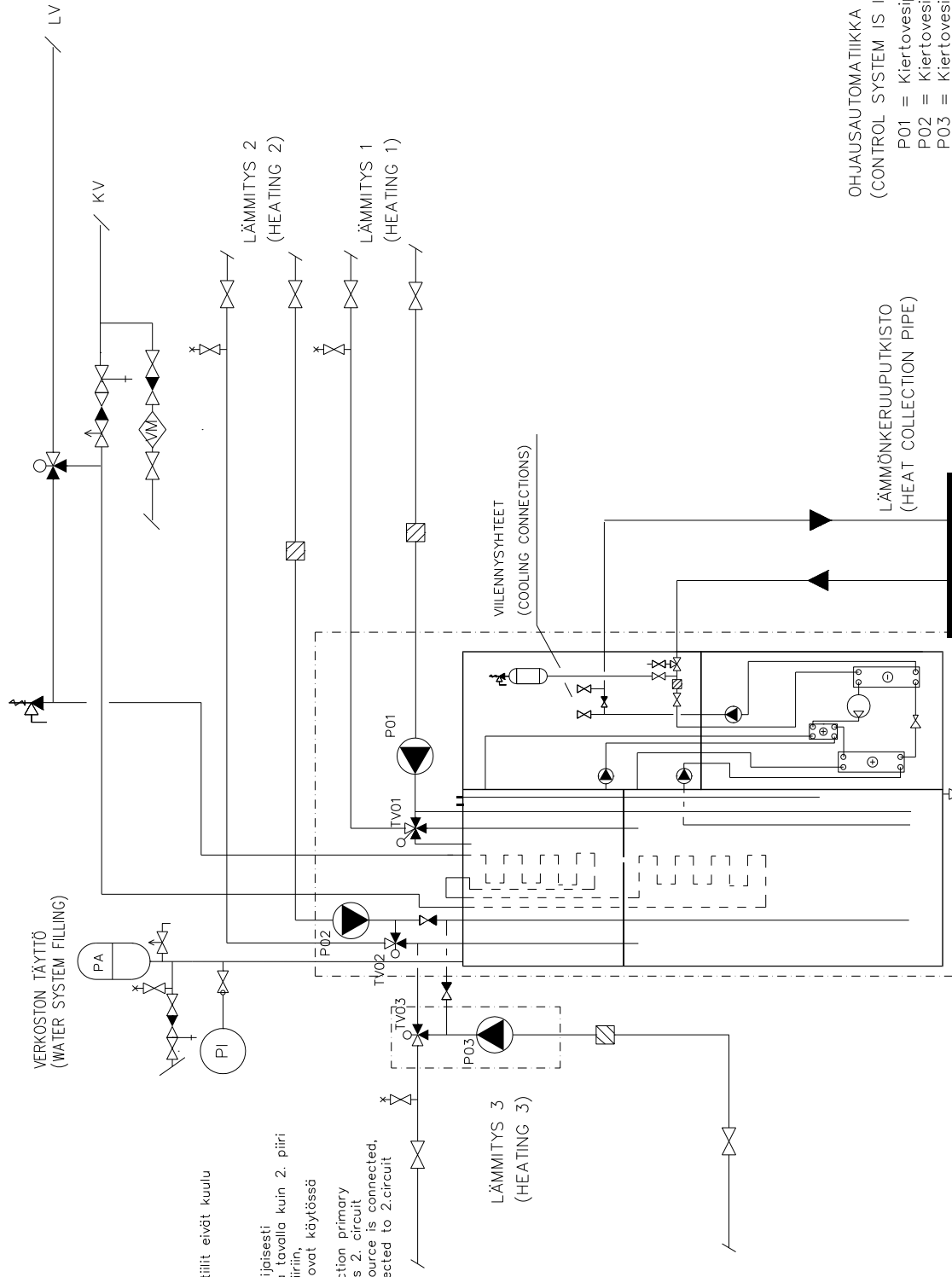

LÄMPÖÄSSÄ

Huom.
LJ-piirien takaiskuventtiilit eivät kuulu
toimitukseen

Huom.
3. piiri kytetään ensisijaisesti
aurinkoyhteisiin samalla tavalla kuin 2. piiri
Kytentä tehdään 2. piiriin,
jos lisäämmissynteet ovat käytössä

Note: 3. circuit connection primary to solar connections as 2. circuit
If an additional heat source is connected, the 3.circuit was connected to 2.circuit

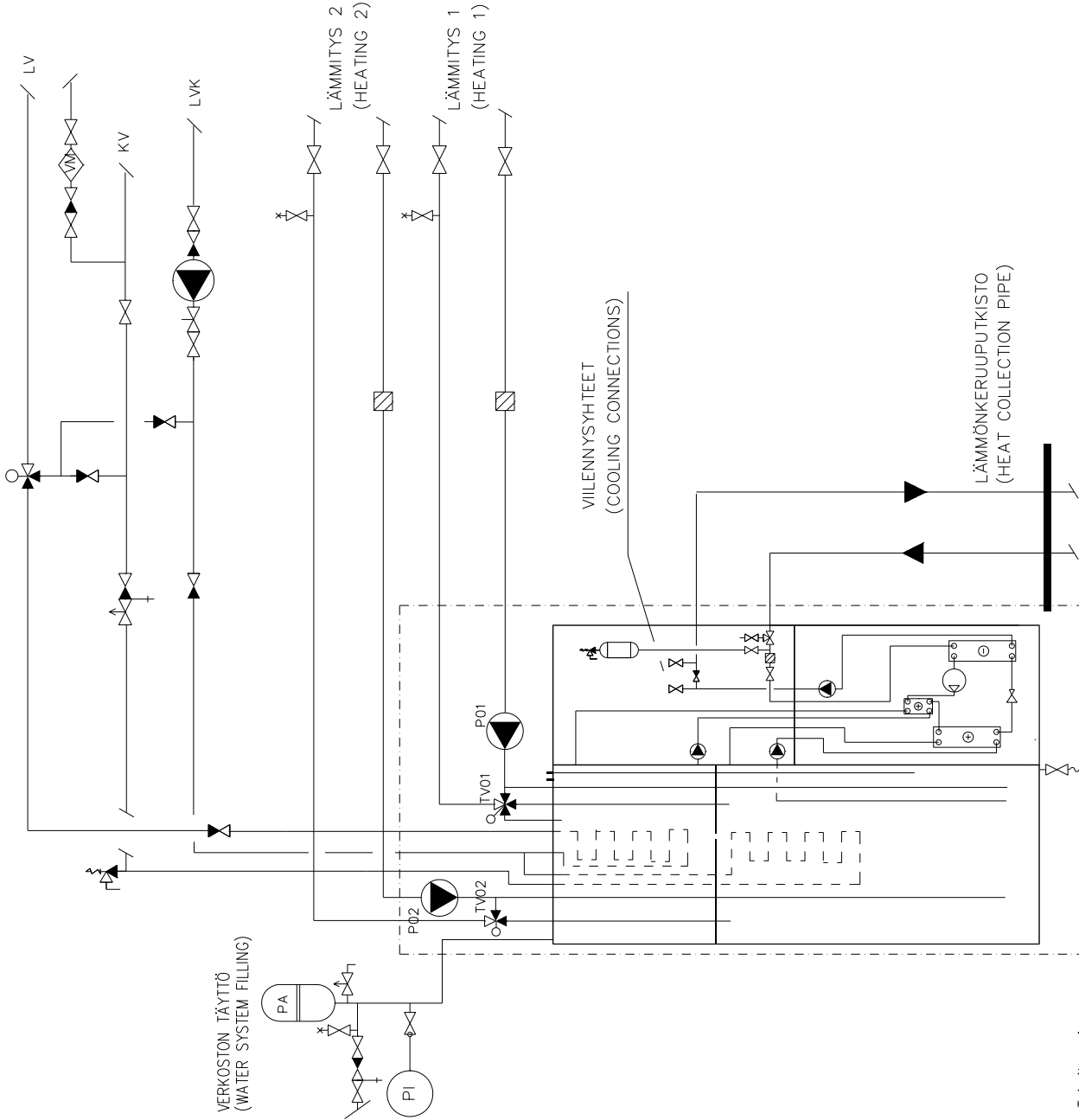
OHJAUSAUTOMAATIOKKA INTEGROITU LÄMPÖPUMPPUUN
(CONTROL SYSTEM IS INTEGRATED TO HEAT PUMP)

P01 = Kiertovesipumppu lämmityspiiri 1
P02 = Kiertovesipumppu lämmityspiiri 2
P03 = Kiertovesipumppu lämmityspiiri 3
TV01 = 4–tievaltittili lämmönjakopiiri 1
TV02 = 3–tievaltittili lämmönjakopiiri 2
TV03 = 3–tievaltittili lämmönjakopiiri 3

Toimitusraja = [-----] }
 Huom. Toimitus ei sisällä lämpöpumpun ja varaojien ulkopuolisia putkia tai niiden osia
 Delivery limit = ----- }
 Note: Delivery does not include parts that are outside of heat pump

HUOM!
Suosittelemme ÄSSÄSTREAM lisäosaa, kun linja lämpöpumpun ja kuuman veden käyttökohteen välillä on pitkä tai kiertolinjan häviöt ovat muuten suuret

NOTE!
ÄSSÄSTREAM recommended when heat losses of hot water circulation line is high

Toimitusraja =
Huom. Toimitus ei sisällä lämpöpumpun ja varaajan ulkopuolisia putkia tai niiden osia
Delivery limit =
Note: Delivery does not include parts that are outside of heat pump and hot water tank

OHJAUSAUTOMATIikka INTEGROITU LÄMPÖPUMPPUUN
(CONTROL SYSTEM IS INTEGRATED TO HEAT PUMP)
P01 = Kiertovesipumppu lämmityspiiri 1
P02 = Kiertovesipumppu lämmityspiiri 2
TV01 = 4-tieventtiili lämmönjakopiiri 1
TV02 = 3-tieventtiili lämmönjakopiiri 2

LÄMPÖÄSSÄ

HVAC SCHEMATIC/2-CIRCUIT CONNECTION
Hot water circuit (boiler connection)
ÄSSÄCONTROL
LÄMPÖÄSSÄ Vmi6-17

LVI KYTKENTÄKAAVIO/2-PIIRIKYTKENTÄ
Lämpimän kv kierto varaajaan
ÄSSÄCONTROL
LÄMPÖÄSSÄ Vmi6-17

SUUNNITTELUALA, TYÖN JA PIIRUSTUKSEN N:o
L Vm ÄC2 16A lvk
LEHTI LEHDISTÄ TILAAJAN N:o

TUNN. MUUTOS

PÄIVÄYS

Lämpöässä on Suomen Lämpöpumpputekniikka Oy:n tuotemerkki. Pidätämme oikeuden muutoksiin.

Suomen Lämpöpumpputekniikka Oy
Unikontie 2
62100 LAPUA

www.lampoassa.fi

